İlk mekteplerdeki resim ve musiki muallimleri tasarruf edilecek, Orta mekteplerin çoğu meslek mektebi olacak.

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri : Siirt Meb'usu MAHMUT

Eski bir İngiliz nazırı Almanyanın açıktan açığa süratle silâhlanmakta olduğunu söylüyor.

FIATI 5 KURUŞTUR | 9 uncu sene No. 2891 | PAZARTESİ 26 ŞUBAT 1934 | Tel: (Müdür : 24318, Yazı işleri müdürü : 24319. İdare ve Matbaa : 24310.

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ KÜTÜPHANESİ

Güzel Trakya

ANKARA: 25 Şubat

İkinci umumî müfettişliğin Trakyada tesisine karar verilmesini, inkılâbımızın yeni bir hamlesi olarak karşılamak lâzımdır. Bu hamlenin memleket neticelerinden en çok istifade edecek şehirlerimizden biri de İstanbul olacaktır. O İstanbul ki, devletin merkezi olmaktan çıktıktan sonra, bazı iktısadî şartların aleyhte tecellisi yüzünden bir müddet sıkıntı çeken bir şehir manzarası arzetmiştir. Dünyanın belli başlı güzel şehirlerinden biri olan İstanbulun vaziyeti artık kuvvetleniyor, demektir. İstanbul, misli eder güzellikleri, âbideleri ve müzeleri ile bir seyyah şehri, Anadolu için bir sayfiye; ve memleket için bir ilim ve sanayi merkezi halini alıyor. Son senelerde devletin himayesi altında esaslı bir inkişaf bulan sanayi hayatı, İstanbulu tabiî bir merkez olarak bulup yerleşmiştir. İstanbul ve civarında kurulmuş ve yeniden kurulacak büyük ve küçük sanayi Marmarayı süsliyen bu zarif şehrin refahını ilelebet temine medar olacaktır.

İkinci umumî müfettişlik merkezinin Edirnede kuruluşu, bu tarihî şehrin en kısa zamanda imarına vesile teşkil edecektir. Ve bu yeni teşkilât Edirne kadar Trakyamızın feyizli toprakları üzerinde mamur kasaba ve köyler vücude getirilmesini temin edecektir. Avrupa kıt'asının bir köşesini tutan bu Türk toprakları son bir asır içerisinde muhtelif defalar harplere sahne olmuş, bu yüzden tahrip edilmiş ve devamlı bir imar faaliyetine sahne olamamıştır. Türk diyarının hiç bir kısmını, diğerine tercih etmeden memleketin her tarafına seyyanen ayni imar ve kalkınma siyasetini tatbik eden cümhuriyet idaresi aldığı tedbirlerle Trakyayi de canlandırmak için mesai sarfını esirgememiştir. Trakyada kurulan müesseseler bunun bir misalidir.

Bu defa alınan karar ve Trakyaya atfedilen ehemmiyet, Türkiyeyi Avrupaya bağlayan yol üzerine tesadüf eden bu memleket kısmında geçmiş zamanların tahribatını ve ihmalini en kısa zamanda telâfi etmek ve komşu memleketlerde görülen tesisat ile Trakyayi bir an evvel teçhiz etmek gayesine matuftur. Edirne, modern bir şehir haline konacak, İstanbul - Avrupa yolu asfalt olarak inşa edilecek, Trakya nümune köylerle süslenecek, burada maarif ve sanayi hayatı kuvvetlendirilecektir.

Trakyanın feyizli toprakları, üzerinde emek sarfedecek, ter döke cek vatandaşları mükâfatsız bırakmıyacak kadar münbittir. *Bu cepheden Trakya, mevcut muhacir iskân mıntakalarımız arasına dahil olmak için aranan vasıfları haiz dir. Bu* mıntakaya kudretli bir programla yerleştirilecek yüzbinlerce muhacir, kendileri için olduğu kadar memleket için de faydalı birer unsur olarak Türk vatanının sa adetini ikmal edecekler arasında yer alabilirler. Zira Trakya bir çok mahsûllerini kolaylıkla ihraç edebilmek imkânlarına maliktir. Yaş meyve ve sebze ihraç kabiliyeti başta sayılabilir. Trakya İstanbulun en yakın ambarıdır. Ve bu varlığın inkişafı İstanbul limanının canlanmasına yardım edebilir.

Hükûmetin vardığı yeni kararların Trakyada büyük bir alâka ve sevinç uyandırdığı haber verilmektedir. Alınacak tedbirlerin en kısa bir zamanda semere vereceği şüphesiz olduğuna göre, cümhuriyet idaremiz Trakya için çalışmalarında hedefine kolaylıkla varacaktır, demektir.

Mecdi SADRETTİN

Kahramanlar günü

Dün Almanyada muazzam merasim yapıldı

BERLİN, 25 (A.A.) — Harbi umumide ölen iki milyon Alman askerinin hatıralarını te'biden, bugün Almanyada "Kahramanlar günü,, kutlulanmaktadır.

Her tarafta umumî binalar yarım bayrak çektikleri gibi Berlinde hususi evlerin pencerelerine siyah kreplerle bezenmiş bayraklar çekilmiştir.

Bu münasebetle Berlin operasında muazzam merasim yapılmıştır. Harbiye nazırı jeneral Bon Blomberg, bir nutuk irat ederek, Alman askerinin meziyetlerinden bahsetmiş, ve Almanyanın müsalemet arzularını teyit eylemiştir.

Varidat ve Masraf Bütçeleri Dün Tesbit Edildi..

İcra Vekilleri sabahın beşine kadar çalıştılar

Varidat ve masraf bütçelerinin ana hatları tesbit edildi

ANKARA, 25 (Telefonla) — Icra Vekilleri Heyetinin dünkü içtimaı sabahın beşine kadar devam etmiştir. Bu toplantıda yeni varidat ve masraf bütçelerinin ana hatları tespit olunmuştur.

Maliye Vekâleti kararlaşan esaslar dahilinde bugün bazı hazırlıklar yapmıştır. Icra Vekilleri Heyeti yarın toplanarak bütçe müzakeresine devam edecektir.

Fransız kabinesi Avusturya meselesi ile meşgul!

Avusturyada yeniden 50 kişi tevkif edildi. M. Suvitch Romaya döndü

Avusturya Legionu.. denen Alman kıtaatının hudutta tahşit edildiği, tecavüz hazırlığı yapıldığı tekzip ediliyor

M. Suvitch

PARİS, 25 (A.A.) — Kabine dün sabah toplanmıştır.

M. Barthu, haricî vaziyeti anlatmış ve bilhassa Avusturyanın çıkardığı vaziyet ile bazı meseleler üzerinde durmuştur.

M. Şeron, Staviski meselesi için takip edilen usuller hakkında malûmat vermiş ve yeniden bazı tahkikat açılacağını bildirmiştir.

M. Suvitch Romaya döndü

VİYANA, 25 (A.A.) — M. Suvitch, dün akşam Romaya hereket etti. Gitmeden evvel, İtalya sefaretinde verilen bir ziyafette başvekil Dollfuss ile görüşmüştür.

Viyanada 50 kişi tevkif edildi

VİYANA, 25 (A.A.) — Flirisdarf, işçi mahallesinde yapılan taharriyat neticesinde polis, sosyalist Şutzbunt azalarının evinde büyük mikyasta silâh ve mühimmat elde etmiştir.

Elli kişi tevkif edilmiştir.

İtalya ve Avusturya - Macaristan

ROMA, 25 (A.A.) — Havas muhabirinden:

İtalyan gazeteleri, İtalyanın Avusturya ve Macaristana karşı kullandığı siyasetin mahiyetini mevzuu bahsetmektedir.

M. Suvitchin Budapeşteyi ziyareti eskiden hazırlanmıştı. İtalya, Macaristan ve Avuşturyayı pek tabii olarak tutmaktadır. Fakat bunun hiç bir siyasî veya gümrüklere ait bir mahiyeti yoktur. Küçük itilâfın da bundan çekinmesine mahal voktur. Alman matbuatının kastî neşriyatı da anlaşılamamıştır. Zira, Almanyanın tezi ne zaman haklı olsa İtalya ona filî dostluk eserleri göstermiştir.

Corriera Della Sera, bu hususta şunları yazıyor:

"İtalyanın hiç bir vakit Almanyanın o dostluğunu aramadığını bilmek için son senelerin tarihini kısaca bilmek kâfidir. Fakat İtalya, mukabilinde hiç bir şey istemeden, Almanya aleyhine bir haksızlık yapılacağını gördüğü zaman dostane bir şekilde onu tutmuştur. „

Bu gazete, İtalyanın Fransa ile Almanya arasında oynadığı ihtimalini de mahyavelik olarak tavsif etmektedir.

Almanların tekzibi

BERLİN, 25 (A.A.) — Alman istihbarat bürosundan:

Amerika istihbarat servisi tarafından işae edilen Avusturya Legionu ismi takılmış olan kıtanın Avusturya Bavyera hududu üzerinde tahşit edildiği ve Avusturya arazisine girmeğe hazırlandığı haberi hakkında salâhiyettar membalardan aldığımız malûmata göre bu haber kâmilen uydurulmuştur.

Şehir gençliği komitesi?!

Türk gençliğinin ve Talebe Birliğinin üzerine atılmak istenen iki çirkin hadise

Tramvay şirketine gönderilen tehdit mektubu ile istenilen yapılmazsa şirket müessasatı tahrip edilecekmiş!

İstanbul tramvay şirketine şayanı dikkat bir tehdit mektubu gönderilmiştir. Mektubun üzerinde başlık olarak "Şehir gençliği komitesi" ibaresi vardır. Mektubun altında imza yoktur. Mevzuu bahis tehdit mektubu üzerindeki damgaya nazaran Galata postahanesinden verilmiştir. Yaptığımız tahkikata göre mektupta tramvay şirketinden mukavelenamesine muhalif bazı taleplerde bulunulmakta ve bu talepler kabul edilmediği takdirde şirketin bütün emlâk ve sairesinin tahrip edileceği bildirilmektedir. Tramvay şirketi keyfiyeti derhal vilâyete bildirmiş ve Vilâyet te emniyet müdürlüğü vasıtasile tahkikata girişmiştir.

Bizim aldığımız mütemmim malûmata göre, Tramvay şirketi bu tehdit mektubunun bir suretini bir tezkere ile birlikte İstanbul Üniversitesi rektörlüğüne de yollamıştır. Şirket Üniversiteye gönderdiği tezkerede ayrıca iki meseleden de bahsetmekte ve bu meseleleri tehdit mektubu ile alâkadar bulmaktadır. Tramvay şirktinin iddiasına göre bu meseleler şunlardır:

Birincisi: Bundan birkaç gün evvel Harbiye - Fatih arasında işleyen 75 numaralı tramvay arabasına binen genç bir yolcudan kondoktör bilet parası istediği vakit bu genç yolcu:

— Ben Millî Türk Talebe Birliğine mensubum. Mühendis mketebi talebesindenim. Bilet parası vermiyorum. Talebe birliği, şirkete müşkülât ikana karar vermiştir.

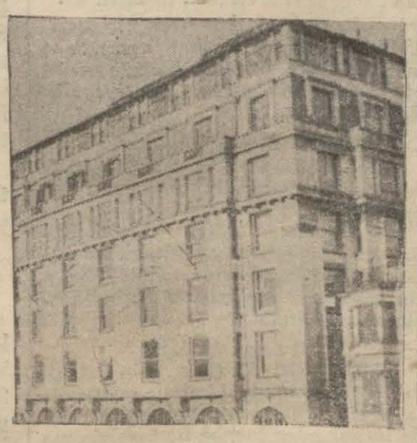

Tramvay şirketinin merkez binası: Metro Han

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Şişli deposu, hareket dairesi ve hâdisenin şüyuunu müteakip tramvay müstahdemininin kendi aralarında konuşuşları

Gazi Hz. ve Halkevleri

ANKARA, 25 (A.A.) — Halkevlerinin açılmasının yıldönümü münasebetile Halkevlerinden gelen telgraflara Reisicümhur Hazretleri ayrı ayrı şu cevabı vermek suretile mukabelede bulunmuşlardır:

Halkevlerinin açılmasının yıldönümünden ötürü hakkımda bildirilen candan duygulara teşekkür eder, ülkümüze ulaşmak yolundaki çalışmalarınızda da muvaffakıyetler dilerim efendim.

Reisicümhur
Gazi Mustafa Kemal

Himmet pehlivan

Bir milyon lira tazminat istiyor

Kolu sakat kalan pehlivan doktoru dava etti

Türk spor âlemi ilk defa mühim bir tazminat davasına şahit oluyor.

Meşhur ağır sikletçimiz Himmet kolunu sakat etmek ve güreşten mahrum bırakılmak iddiasile operatör Orhan Bey ve Alman hastahanesi aleyhine dava ikame etmiştir. Merakta bırakmamak için derhal söyliyelim, istenilen tazminat tam bir milyon liradır.

Bundan bir müddet evvel Himmet halk fırkası Beyoğlu kaza merkezinde antremanlarını yaparken ani şekilde yerde kıvrıldı , kaldı. Antremanlarda beynelmilel müsabakalar için hazırlık yapılıyordu. Güreş federasyonu idare heyeti de orada idi. Herkes koşuştu, Himmet yerden kaldırıldı. Mesele anlaşıldı: Himmetin sol kolu kırılmıştı:

Himmet bundan sonra derhal bir otomobille federasyon heyeti tarafından oraya en yakın olan Alman hastanesine kaldırıldı. Herkes ümitle bağlanılan bu güreşçimizin vaziyetile alâkadar oluyor ve iyi olmasını muhakkak görüyordu. Öyle ya, herkesin kolu kırılabiliyor, fakat düzelmiyor da Himmetinki niçin olmasın..

Lâkin aradan 40 gün geçtikten ve Himmet hastaneden çıktıktan sonra işin hiç te böyle olmadığı anlaşıldı. Himmetin kolu sakat kalmıştı.

Güreş federasyonu işi o vakittenberi bırakmamış takip etmiş ve Himmet mütehassıslara gösterilmiştir. Bütün bu tetkikat Himmetin artık gü -

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Tramvayda dört bomba!

İlkönce esrarengiz bir siyasî tertip zannedilen hadisenin kötü bir şantaj ve tehdit olduğu anlaşıldı

Bombalar nasıl bulundu? — Zabıtanın ilk tahkikatı ve isticvaplar—Bombalar nereden bulunmuş ve ne yapılmak için tramvaya konmuştu? — Vali, Emniyeti umumiye müdürü, Ali Rıza ve Fehmi Beyler ne diyorlar?

İstanbul zabıtası, perşembe gecesinden beri çok mühim ve esrarengiz görünen bir hâdise karşısında kalmış ve geceli gündüzlü iki gün devam eden sıkı bir takibat neticesinde bu karanlık meseleyi aydınlatmaya muvaffak olmuştur. Hâdise şudur: Geçen perşembe gecesi, saat sekiz suları. Sirkeci - Şişli arasında işleyen tramvaylardan biri, Şişli istasyonunda durmuş, yolcuları inmiştir. Biletçi, geriye dönecek arabanın kanapelerinin arkalarını çevirirken yolculardan biri tarafından ilk nazarda unutulmuş olduğu zehabını veren bavul yavrusu bir çanta görmüştür.

Tramvayda bir bavulcuk..

Biletçi, namuskâr bir adamdır, hemen vatmana seslendi:

— Yahu, burada bir çanta unutmuşlar.

Ve çantayı eline alınca yüzünü buruşturdu:

— Vay canına, dedi, amma da ağır ha! Eğer içinde yiyecek içecek dolu ise doğrusu sahibi çok obur şeymiş!

Vatman sabırsızlandı:

— Hadi canım, şimdi kalkacağız. Şunu bir an evvel teslim et te gidelim.

Bu muhavere esnasında biletçi ile vatmana bir de kontrol iltihak etmiştir. Biletçi ve kontrol, Şişli mevkiinde arabalarda unutulmuş eşyayi, Tramvay şirketinin Galatadaki dairei mahsusasına götürmekle mükellef memurun yanına gidiyorlar ve çantayı ona teslim ediyorlar. Memur Efendi, kilitsiz bulunan çantayı herkesin gözü önünde açıyor. Elini içine sokunca katı bir cismin temasile ürperiyor. Başını sallıyarak:

— Tuhaf şey, diyor, hiç te yiyeceğe giyeceğe benzemiyor!

Aman yarabbi bir bomba!.

İçinde katı bir cisim bulunan bir zarf çıkarıyor. Memur efendi, çantanın mütebaki muhteviyatını da boşaltmağa çalışırken hazır bulunan müteccessislerden biri, çantadan çıkarılıp masanın üstüne konulan zarfı açmış ve şöyle haykırmıştır:

— Aman yarabbi. Bu, bir bomba!

Bütün oradakilerin halini tasavvur edebilirsiniz. Hepsinin rengi uçmuştur eller titremektedir. Masa üstüne konulan zarftan başka, içinde ayni büyüklükte cisimler bulunan üç zarf daha

Emniyet müdürlüğünden çıkarken

(Devamı 2 inci sahifede)

Ciddî ve şiddetli tedbir

Dahiliye Vekâletinin hazırladığı proje bunu temin edecek

Aldığımız malûmata göre Dahiliye vekâleti seyrüsefer işleri hakkında bir kanun projesi hazırlamıştır.

Proje yakında Büyük Millet Meclisine verilecektir. Meclis tatil olmadan evvel projenin kesbi kanuniyet etmesi ümit olunmaktadır. Yeni karşında nakil vasıtaları için birçok şiddetli hükümler bulunacaktır. Şehir dahilinde vesaiti nakliye kazalarının mümkün olduğu kadar önüne geçilebileceği ümit ediliyor. Belediye diğer taraftan birçok yeni tedbirler almaktadır. Maslak yolunda eski karakol binasında tesis olunan seyrüsefer memurluğu faaliyete geçmiştir. Diğer taraftan belediye Maslak yolunu daimî bir kontrol altında bulundurmak üzere bisikletli seyrüsefer memurları ihdas etmeğe karar vermiştir. Bu husus için bütçeye lâzım gelen tahsisat konmuştur. Bisikletli memurlar hazirandan itibaren faaliyete geçecektir.

Ispanyol Ticaret heyeti şerefine dün Ticaret Odasında verilen ziyafette..

Hergün bir yazı

Sıra kına bahsine gelince..

Ben ondan sordum, o benden sordu, bu bahis te böyle geldi, geçti..

Geçenlerde Ticaret Odamıza yapılan bir müracaatta öğrendik ki, Avrupada Türk kınasının büyük bir şöhreti varmış. Bu şöhretten istifade etmek istiyen bazı firmalar, karışık bir takım kınaları, Türk kınası diye satıyorlarmış.

Halbuki Türkiyeden hiç bir yere kına ihraç edildiği yokmuş. Eğer hakiki Türk kınası, Avrupa piyasasına dökülecek olursa mühim bir kazanç temin edileceği muhakkakmış..

Havadisi gazetede okuyunca, şöyle bir durakladım. Kendi kendime:

— Acaip, dedim, kınayı, Arabistanda yetişir zannederdik. Demek, kına, yerli mahsullerimizden biri imiş!.. Öyleyse, ne duruyoruz, hemen ihracata başlıyalım..

Kınanın başlıca satış merkezi olan Mısırçarşısında ara sıra alış veriş ettiğim bir ihtiyara uğrıyarak sordum:

—Nasıl? Türk kınası ile meşgul olmağa başladınız mı?

Adamcağız, hayretle yüzüme baktı:

— Türk kınası da nedir?

Güldüm:

— Canım, bilmemezlikten gelmesenize.. Şimdiye kadar elbette nümune filân hazırlamışsınızdır!

— Vallahi, ben bir şey anlamadım bundan.. Hangi nümuneleri hazırlayacağız?

O zaman, izahat verdim:

— Avrupa bizden Türk kınası istiyor.. Orada Türk kınası namı altında satılan kınalar, iyi kınalar değilmiş..

Mısırcarşısı'nın eski kökçüsü, gülümsedi:

— Benim bildiğim kına, Arabistanda yetişir. Türk kınası, diye bir şey yoktur!

— Ticaret Odası, bizde kına yetişmediğini bilmiyor mu?

Verecek cevap bulamadığım için sustum. Kökçü devam etti:

— Kına, Arabistanda çıkan bir nevi bodur nebatın yapraklarından istihsal edilir. Yani şimdiki hudutlarımız dahilinde yetişmez. Fakat Türkler, kınayı asırlarca, kullandılar. Kına, ananelerimize, âdetlerimize hattâ ata sözlerimize girdi.

Kadının en büyük zineti kına idi. Türk kızı, yedi yaşında eline ilk kınayı yakınırdı. Yaşı ilerledikçe, iki senede üç senede bir kınasını da tazelerdi. Evlendiği gece, kocasının koynuna parmakları kınasız giren geline iyi gözle bakılmazdı.

Erkek cankınlık yaptığı zaman, hoş görülürdü:

— Erkek değil mi? Elinin kınası... Denilirdi.

Fakat kadın için ayni kabahat hemen "yüzünün karası,, olurdu. Kekliğin bile kınalısı meşhurdu. Küçük çocukları "analı kuzu... Kınalı kuzu...,, diye okşarlardı.

Üzüm nevileri içinde kınalı yapıncağa herkes bayılırdı. Düşmanlığından şüphe edilen birisi için sevilmiyen akrabasından biri öldüğü, yahut yürek sevindirecek bir haber işittiği zaman:

— Kına yaksın!

Diye söylenmek âdetti.

En büyük eğlenceler, kına gecesine saklanırdı. Eski hanım nenelerimiz de yaş ilerleyip saçlarda yer yer aklar peyda olunca gene kına imdada yetişirdi. Ak saçlarile dolaşan kadın, fena halde ayıplanır:

— Bir avuç kına alıp başına süremiyor mu? Denilirdi.

Kınayı, sade kadınlar değil, erkekler de kullanırlardı.

Eski dedelerimiz, sakallarını kına ile boyarlardı. Hâlâ, bazı ihtiyar Iranlılar, sakallarına kına sürerler.

Kınanın kendine mahsus, bir kokusu vardır. Bazılarının hoşuna gitmez. Iyi cins, kına, senelerce iz bırakır.

Üç nev'i vardır: Ekstra kına, kilosu (120) kuruşa kadar satılır. Ikinci kına 100, üçüncü kına da (80) kuruştur.

Memleketimizde eski kına sarfiyatının onda biri kalmadı. Yalnız bazı Anadolu köylerinden aranıyor. Çorapçı hanındaki rastık fabrikaları da, rastık imalinde kına kullandıkları için biraz sarfiyat yaparlar.

Tırnak boyaları moda olduktan sonra, kına büsbütün gözden düştü. Gitgide köylüler de kınayı kullanmaz olacaklar.

Şimdiki halde, Mısırcarşısı'da kına satan üç beş dükkân kaldık. Biz de çeşit için bulunduruyoruz.

Türk kınasının Avrupadaki şöhreti, eski Türklerin kınayı, her milletten fazla kullanmasından ileri gelir. Araplar bile, Türkler kadar kına kullanmazlardı.. Bazı safdiller kınaya, Arabistandan geldiği için, bir nevi dinî muhabbet besler, kınayı ayak altında bırakmazlardı.

Bazı açık göz cer hocaları, halkın cehaletinden istifade ederek küçük paketler içinde Kâbe kınası satarlardı. Bunlar, gûya Mekkeden gelirdi. Halbuki Mekkede kına çıkmaz. Çıksada mahallinde sarfolunur. Istihsalâtı, fazla değildir.

Kına ilk sürüldüğü zaman siyah bir leke bırakır. Bu leke, zamanla açılarak bildiğimiz kına rengini alır.

Bizde kına yetişebilir mi? Bu suale, pek te evet denilemez. Çünkü kına evvelâ, sıcak memleketler mahsudlüdür. Ikinci derecede her sıcak memlekette yetişmez. Yetiştirildiğini farzetsek te, boşuna emek. Çünkü kınanın memlekete temin edeceği istifade, pek mahdut olacaktır.

Senelerce kına satan bir Mısırçarşılının kına hakkındaki izahatı burada bitti.

Ticaret odamız, alâkadarları toplayıp sorarsa, belki daha fazla malûmat alır...

M. SALAHATTIN

HARİCÎ HABERLER

Almanya sür'atle Silâhlanıyor

Eski bir İngiliz nazırının şiddetli bir nutku

LONDRA, 25 (A.A.) — Dün akşam Birninghamda söylediği bir nutukta Baldwin kabinesinde iş nazırı olan Sir Arthur Stil Metland, gayet şiddetli bir lisanla Almanyanın harpcûluğundan bahsetmiş ve demiştir ki:

"Almanya, sulh muahedesini tam manasile ihlâl ederek önce gizli, sonra açıktan açığa ve gittikçe artan bir süratle tekrar silâhlanmaktadır. Bütün memlekette sivillere askerî terbiye verilmekte ve halka harp sahasında ölmenin en çok arzu edilen şey olduğu öğretilmektedir.

Fransız halk kütlesinin harpten nefret ettiğine kaniim. Bir kaç sene bu gidişle yürümesine müsaade edilirse, Almanyanın Fransadan daha kuvvetli olacağını saklamamak lâzımdır.,,

Londrada işsizlerin nümayişi

PARİS, 25 (A.A.) — Londradan Journal gazetesine bildirildiğine göre, İskoçya ve şimalî İngiltereden gelen işsizlerin, yarın için nümayiş yapmak tasavvurunda bulundukları (Hayt Park) ta karışıklıklar vukuuna mâni olmak için mühim tedbirler alınmıştır. 3.000 kadar polis memurunun bu işe tahsis edileceği tahmin olunuyor. Nizamî zabıta kuvvetlerine gönüllü memurlar terfik edilecektir.

İşsizler, Hayt - Parka on ayrı kafile halinde geleceklerdir. Muhtelif hatiplerin, çıkıp söz söyliyebilmeleri için on kürsü hazırlanmıştır. Bu nümayişler, hükûmetin işsizlere yardım nisbetini tenzil için hazırladığı kanun lâyihasının aleyhinde bulunmak üzere tertip olunmuştur. M. Makdonald, işsizlerin murahhaslarını kabulden imtina etmektedir. Maamafih, bunlardan kırk kişilik bir heyet, bu hafta zarfında bir istida vermek üzere Avam kamarasına girmeğe çalışacaktır.

İtalyada mahkûm olan komünistler

ROMA, 25 (A. A.) — Hususî mahkeme, komünist propagandası yapan 13 maznun hakkında kararını vermiştir. Bunlardan ikisi 16 sene, üçü 10 sene, birisi 12 ay, birisi 6, ikisi beşer, üçü de 3 er ay hapse mahkûm edilmişlerdir.13 üncü mahkûm beraet etmiştir.

Amerikada Hava postaları

6 tayyare parçalandı, 5 tayyareci öldü

VAŞİNGTON, 25 (A.A.) — Meclis, hava postası nakliyatında yaralanan pilotlara harpte yaralanmış gibi malûl maaşları verilmesine dair bir karar almıştır.

Dakland askerî tayyare kumandanı binbaşı Tinkler, hava posta nakliyatının askerî pilotlar tarafından yapılmasının hemen hemen imkânsız olduğunu, zira bu iş için hususî bir idmana ihtiyaç olduğunu söylemiştir.

Hava nakliyatı, orduya 5 ölü, 3 yaralı ve 6 tayyarenin parçalanması pahasına mal olmuştur.

VAŞİNGTON, 25 (A.A.) — Mümessiller meclisinin dünkü celsesi pek gürültülü olmuştur. Cümhuriyetçiler, hükûmetin havacılık siyasetine şiddetle hücum etmişlerdir.

Cümhuriyetçiler askerî pilotların hayatlarının feda edildiğini ve posta mukavelelerinin kanlı bir şekilde feshedildiğini söylemişlerdir.

Demokratlardan Tro, bu mesuliyeti reisicümhurla memnuniyetle paylaşacağını söylemiştir.

Hörst'ün gazeteleri hücum ediyor

VAŞİNGTON, 25 (A.A.) — Hörst'ün gazeteleri, milli müdafaa bütçesine şiddetle hücum etmektedir. Bu gazeteler, ordu tayyarelerinin yüzde 62 sinin tamirat için beklediğini, bu tamiratın yapılamamasının para olmamasından doğduğunu yazmaktadır.

Amerikada harp ihtimaline karşı

WASHINGTON, 25 (A. A.) — Mümessiller Meclisinde Texas demokrat mebuslarından M. Terrel, kanunu esasiye müteallik bir takrir verdirmiştir.

Takrir, Amerikaya hücum olmadıkça veya ârâyi umumiyeye müracaat edilip tasvip kararı alınmadıkça kongrenin ilânı harp etmesine mümaneat etmektedir.

Harp ilânı takdirinde, takrir, servetin yeni vergilerle seferber edilmesini ve faizsiz bonolar ihracını teklif etmektedir. Faizli tahvilâtın ihracı yasak edilecek ve askerî techizat ve teslihat sanayii hiç bir kârtemi netmiyecektir.

Bulgaristan kralı babasını ziyaret ediyor

PARIS, 25 (A. A.) — Bulgaristan Kralı Boris, dün hiç bir resmî faaliyette bulunmamış ve akşam üzeri Şark ekspresi ile Koburg'a gitmiştir. Kral Boris orada babası sabık Kral Ferdinand'ı ziyaret edecektir.

SON DAKİKA

Gazi Hz. ile Litvanya Reisicümhuru arasında teati edilen telgraflar

ANKARA, 25 (A.A.) — Litvanya millî bayramı münasebetile Reisicümhur Hazretlerile Litvanya Reisicümhuru M. Antanas Smetona Hazretleri arasında aşağıdaki telgraflar teati edilmiştir-

M. Antanas Smetona Hz. Litvanya Reisicümhuru

Kaunas.

Litvanya Millî bayramı münasebetile zatıdevletlerinden en hâr tebriklerimle birlikte şahsî saadelerimleLitvanyanın refahı hakkındaki temennilerimin kabulünü rica ederim.

Gazi Mustafa Kemal

Gazi Mustafa Kemal. Türkiye Reisicümhuru.

ANKARA

Litvanyanın millî bayramı münasebetile vâki olan tebriklerinden dolayı zatıdevletlerinde en samimî teşekkürlerimin kabulünü rica ederim.

Antanas

Yunan Hariciye nazırı Atinada fırka reislerine izahat veriyor

ATİNA, 25 (Milliyet) — Hariciye nazırı M. Maximos fırka liderlerini yarın (bugün) toplantıya davet etmiştir. Nazır bu toplantıda, fırka reislerinin Atinada cereyan eden son müzakereler ve Balkan misakı etrafında soracakları bazı suallere cevap verecektir.

Toplantıya Başvekil M. Çaldaris'in riyaset edeceği bildirilmektedir

Türkiye, Fransa, İtalya sefirleri bugün Hariciye nazırı M. Maximosla uzun müddet görüşmüşlerdir.

Takas işlerinin tetkiki için

ANKARA, 25 (Telefonla) — Takas işlerini tetkik eden tahkik heyetine Ziraat vekâleti Belgrat ormanları işletme müdürü Emin Beyi aza olarak ilâve etmiştir. Emin Bey takasa tâbi tutularak ihraç olunan kerestelerin eb'at ve mikdarında hile olup olmadığı işile meşgul olmaktadır.

En iyi Arap atları yetiştireceğiz

ANKARA, 25 (A.A.) — Ziraat vekâleti, Irak ve Suriyeye gönderemiş olduğu mütehassıs heyet marifetile fevkalâde yüksek evsafta ve emsaline az tesadüf edilecek nümunelerden olmak üzere damızlık sekiz kısrak ve 14 Arap atı almış ve bunlar aygır depolarına ve haralara gönderilmiştir. Bu suretle yakın zamanda Türkiye dünyanın eniyi Arap atı yetiştiren bir memleketi olacaktır.

Ümitler Suya mı düştü?

M. Eden'in Berlin seyahati bir netice vermedi

LONDRA, 25 (A. A.) — M. Eden'in seyahatinin silâhları bırakma görüşmelerinin tekrar başlamasına hissedilir derecede yardımı dokunacağına dair Londrada mevcut bir kaç ümit, Berlin Hükûmetinin görüşleri karşısında süratle dağılmıştır.

Filhakika, Berlin Hükûmetinin görüşleri resmî mehafilde tasavvur edilen anlaşma esasları ile kabili telif değil gibi görünmektedir.

Romada

ROMA, 25 (A. A.) — M. Eden Sir Erik Drumond'la beraber bu sabah Faşist inkılâp sergisini gezmiştir.

Memlekette hava vaziyeti

ANKARA, 25 (A.A.) — Meteoroloji müessesesinden aldığımız malûmata göre, 24 saattenberi bazı mıntakada mevzii olarak pek dar sahalara inhisar eden yağış istisna edilirse bütün Türkiye on beş gündenberi devam eden yağış devresinden sonra kurak bir devreye girmiş bulunmaktadır.

Vaziyetten bu yağışsızlığın bir müddet devam edeceği tahmin edilmektedir.

Alman - Leh itilâfı

VARŞOVA, 25 (A. A.) — Hariciye Nazırı M. Beck ile Almanyanın Varşova Sefri Von Moltke, 21 haziran tarihli Leh - Alman itilâfnamesinin musaddak suretlerini teati etmişlerdir. İtilâf bugünden itibaren meriyete girmiştir.

İtalya - Holanda

ROMA, 25 (A. A.) — Holanda Iktısat Nazırı M. Verşur, İtalya ile Holanda arasında yapılmakta olan ticaret mukavelesi müzakerelerine iştirak için Romaya gelmiş ve şerefine verilen bir ziyafette bulunmuştur.

Nazır, dün akşam M. Moussolini tarafından kabul edilmiştir, bu akşam dönecektir.

Almanya - Lahistan

VARŞOVA, 25 (A. A.) — Polonya Hariciye Nazırı M. Beck ile Varşovadaki Almanya Sefiri, dün 26/1 de yapılan Polonya - Almanya anlaşmasının musaddak nüshalarını teati etmişlerdir. Bu suretle anlaşma tatbik sahasına geçmiştir.

Türkiye - İsyiçre

BERNE, 25 (A. A.) — İsviçre Hükûmeti Türk Hükûmeti mehafili ile dahilî teması idame etmek üzere Ankara'da bir diplomatik kançılarlık tesisine karar vermiştir.

İngiliz kabinesinde Değişiklik

Sir John Simon Dahiliye nazırı mı oluyor?

LONDRA, 25 (A.A.) — Kabinede bir değişiklik olacağına dair dün şayialar çıkmıştır.

Times gazetesi Sir John Simonun Glaskauda söylemiş olduğu nutuktan deliller getirerek kendisi dahiliye nazırlığını münasip görüyordu.

Bu hususta malûmatına müracaat edilen hariciye nazırı, bu haberi siyasî bir manevra olarak telâkki etmiştir.

Bununla beraber gayri resmî mahafil her ihtimale karşı böyle bir değişikliği imkânsız görmemektedir. Hattâ hariciye nezaretine M. Mac Donald'ın geçeceği bile bildirilmektedir.

Şimdiki halde bu şayiaların doğruluğu hakkında bir şey söylenememekle beraber, bu değişikliği ekseriyetin ne suretle karşılayacağını soruğabilir.

Ayni vadide ilerliyerek şurasını da kaydetmek lâzımdır ki, işsizlik ve seylân meselelerinde kabine mutat ekseriyetinden oldukça mühim şeyler kaybetmiştir.

PARİS, 25 (A.A.) — "Daily Mail,, gazetesinin Paris nüshasında çıkan bir habere göre İngiliz kabinesinde vuku bulacak değişiklik belki sıhhat işleri nazırı Sir Hiltonyung'dan maada hiç bir nazırın istifasını mucip olmayacaktır.

Sir John Simon, Sir Gilmorun yerine dahiliyeye geçecek şimdiki harbiye nazırı Lord Hailshom büyük kançılarlık lordu olacak ve harbiye nezaretini ise Sir Gilor deruhte edecektir.

İngilterede komünistlerin muhakemesi

LONDRA, 25 (A. A.) — Dün tevkif edilen komünist liderlerinden M. Pollitt ile M. Mann, Pontyprid hususî mahkemesi tarafından muhakeme edilmişlerdir. Kendileri tahrik edici mahiyette nutuklar söylemekle maznundurlar. Muhakeme her ikisini kefaletle serbest bırakmıştır. Çarşamba günü tekrar bir celse olacaktır.

M. Titüleskunun sıhhati

BÜKREŞ, 25 (A. A.) — Viyanalı profesör Neumann, bir buçuk saat devam eden bir muayene neticesinde şimdiki halde M. Titulescoiçin ameliyata lüzum olmadığını, hastanın vaziyetinin hissedilir derecede iyileşmiş olduğunu söylemiştir.

Bununla beraber kendisine istirahat etmesi ve fazla yorulmaması tavsiye edilmiştir.

Tramvayda dört bomba

(Başı 1 inci sayıfada)

vardır. Mesele, tabii hemen Şişli tramvay garajının en büyük memuruna aksetmiş ve derhal civardaki zabıtaya haber verilmiştir. Beş dakika sonra, zabıta memurları iş başındadır. Çanta itina ile merkeze nakledilmiş, orada ihtiyat ile açılmış ve muhteviyatı çıkarılmıştır.

Dört bomba ve bir mektup

Çantadan birer zarfa sarılmış dört bombadan maada bir not defteri arasına sıkıştırılmış bir mektup çıkmıştır. Mektubun zrfı üzerindeki adresi şehrin maruf Ermeni tüccarlarından birine aittir. Zarfın kenarı yırtılmıştır. Içindeki mektup eski harflerle yazılıdır ve aşağı yukarı şu mahiyetedir:

"Azizim,

Istediğiniz bombalardan dört tane tedarik edebildim. Bugünlerde tedarik edeceğimizi ümit ettiğimiz bombaları da göndereceğiz. Evvelki teşebbüslerinizde muvaffak olamayışınızın acısını, bu vesaitle çıkarabileceğinize eminiz. Size muvaffakıyetler dileriz."

Bu mektup Samsundan postaya verilmiştir. Üzerinde (Samsun) postahanesinin damgası vardır ve üzeri silinmiştir. Zabıtanın, bu delâil müvacehesinde ilk yaptığı hareket, gayet tabii olarak mektup zarfında yazılı adres sahibinin evini aramak olmuştur. Mürseliileyh ayni zamanda şehrin maruf ve Ermeni bir tüccarıdır da. Cuma günü ve ferdası cumartesi günü mumaileyhin evinde ve yazıhanesinde yapılan aramalar, tahkikatın istikametini değiştiren bazı ipuçları vermiştir.

Bir tehdidin verdiği ipucu..

Filhakika yazıhanede yapılan arama neticesinde Ermeni tüccarın masasında bulunan bir mektubun yazısı, bomba çantasındaki mektubun yazısının ayni olduğu görülmüştür. Yazıhanede ele geçen bu mektup, mürseliileyhi, yani Ermeni tüccarı tehdit mahiyetindedir. Içinde:

"Eğer inadında ısrar edersen, senin için çok fena olacak, bütün mevcudiyetini ve aileni mahvedecek tedbirler alınacak,, denilmektedir.

Ermeni tüccarı kim?..

Artık söyliyelim: Bizim öğrenebildiğimize göre bu Ermeni tüccarının ismi Turabyan Efendidir. Kendisi Bafralı olup tütün tüccarıdır. Ve Harbiyede oturmaktadır. Zabıta, cuma günü kendisini isticvap etmiştir. Bu sorguda kendisinden takriben şöyle bir cevap alınmıştır:

"— Bir şerikim vardı. Kendisile iyi geçiniyorduk. Bir aralık aramız açıldı, işlerimiz bozulur gibi oldu. Nihayet ayrılmağa mecbur olduk. Bu ayrılıştan sonra şerikim benimle tekrar barışmak istedi. Razı olmadım. Evvelâ rica ile başlıyan müracaatlarını tehdit mahiyetine çıakrdı. Aldırmadım. Beni ölümle ve ailemi mahvetmekle tehdit etti. Işte ele geçirdiğiniz mektup ta bunlardan biridir. Benim hiç bir gizli teşkilâtla alâkam ve münasebetim yoktur.,,

Bombaları saran zarfların eşleri?..

Ele geçen tehdit mektubunu teyit eden bu ifade, zabıtanın karşısında bulunduğu esrarengiz hâdisenin tahkikatına ait istikameti çevirmiştir. Ortada ilk zan hilâfına, emniyeti umumiye aleyhine bir cürüm değil, herhangi bir şahıs aleyhine musanna bir tertip bulunduğu şüphesi kuvvetlenmiştir.

Onu söyliyelim: Tehdit mektubunu gönderen zat, Ermeni tüccarın eski şeriki, Ermeniden dönme olduğu söylenen Cevat Bey isminde biridir. Onun da yazıhanesi aranmış ve masasının kâğıtlığındaki zarfların, bombaların sarıldığı kâğıtların ayni olduğu görülmüştür.

Bombaları nereden bulmuşlar?

Bu şerait karşısında, mumaileyh te hemen zabıtaya celbedilmiş ve sorguya çekilmiştir. İlk yapılan isticvapta, sabık bir şerikin eski şerikine husumet saikasile onu mahvetmek için beceriksizce hazırladığı bir tasni ve tertip karşısında bulunulduğunu göstermiştir. Bombaların harbi umumîden kalma İngiliz mamulâtından olması ve şiddetli sademe olmadıkça patlayamayacağı anlaşılması da bunu teyit etmiştir. Bombaların ikisi boştur. Bu netice, derhal Adliyeye bildirilmiş ve tahkikata müddeiumumi muavinlerinden Muhlis Bey vaz'ıyet etmiştir. Tahkikata, dün akşama kadar bizzat Emniyet müdürü Fehmi B. in iştirakile Muhlis B. tarafından devam edilmiştir. Evrakın ve suçlunun bugün Adliyeye verilmesi muhtemeldir.

Netice olarak tahkikat, emniyeti umumiye aleyhine müteveccih bir suç irtikâp edilmiş olmadığı, hâdisenin bir şahsın diğer biri aleyhine beslediği hu sumetin eseri olarak âdi bir zabıta vakası hudut ve mahiyetini geçmemekte bulunduğunu göstermiştir.

Vali Beyin beyanatı

Filhakika Vali Muhittin Bey de, bu hususta şunları söylemiştir:

"— Mesele; bizce tamamile tavazzuh etmiştir. Mesele iki maruf tüccarın yekdiğerine husumetinden ibarettir. Bunlardan biri, rakibini mahkûm ettirmek için bu bomba hikâyesini icat etmiş ve bombaların arasında mahkûm ettirilmek istenen adamın adresi yazılı bir zarfa konulmuştur. Iş, şantaj mahiyetindedir. Bu hâdiseye, kabahati olmıyan bir tüccarın ismini karıştırmayı muvafık görmediğim için isim söylemek istemiyorum.,,

Vali muavininin izahatı

Diğer taraftan vali muavini Ali Rıza Bey de kendisile görüşen muharririmize şu izahatı vermiştir:

"— Tahkikat adliyeye intikal etmek üzeredir.Kısaca hülâsa edeyim: Perşembe - cuma gecesi saat 8 de Şişliye varan bir tramvayda bir yolcu tarafından unutulmuş gibi ankastin bırakılmağı anlaşılan bir çanta bulunmuştur. Biletçi, bu çantayı garaja teslim etmiştir. İçinde dört bomba, bir not defteri içinde Samsundan gönderilmiş zarfı yırtılmış eski türkçe ile yazılı bir mektup çıkmıştır.

Bu mektupta şimdilik bu kadar gönderiyoruz, daha göndereceğiz, bugün bukadar tedarik edebildik. Ötekileri de gönderince muvaffak olursunuz) yolunda bir yazı vardır. Zabıta derhal zarfın üzerindeki adrese bakarak mürseliileyhin evini ve yazıhanesini muayene etti. Orada ayni yazı ile yazılmış bir tehdit mektubu bulundu. Mürseliileyhin ifadesi alındı ve mektubu gönderen ve mürseliileyhin eski şeriki olduğu anlaşılan zatın yazıhanesi arandı. Orada da bombaların konulduğu zarfların ayni bulundu. Bu suretle hâdise tesbit edilmiş oldu. Mesele, eski bir şerikin, sabık şerikini tehdit etmesinden ve bunlar boşa çıkınca onun vaziyetinden bilistifade daha fena mevkie düşürmek istemelerinden başka bir şey değildir.. Hâdisede, herhangi siyasî bir kast ve mahiyet yoktur. Fail ele geçirilmiştir.

Ele geçirilen bombalar, harbi umumîden kalmış şeylerdir. Şiddetli bir sademe olmadan patlamaz. Öyle sabatle kurulmuş şeyler değildir. Bu itibarla da, emniyeti umumiye aleyhine tevcih edilmiş bir suikast olmadığı anlaşılmaktadır.. Bombalar mütehassısları tarafından daha derin surette muayene edilmektedir. Bunların nereden tedarik edildiği de ayrıca tamik ediliyor.,,

Tevfik Hâdi Bey ne diyor?

Emniyet umum müdürü Tevfik Hadi Bey de Ankaradan telefonla sorulan suale cevap vererek demiştir ki:

— Evet, böyle bir şey olmuştur. Tahkik ediliyor. Hakikat tavazzuh etmek üzeredir. O vakit, bütün mesele, bütün tafsilâtile efkârı umumiyeye bildirilecektir.,,

Fehmi Beyin beyanatı

Istanbul Emniyet müdürü Fehmi B. dün çok meşguldü. Buna rağmen Fehmi Bey kısaca demiştir ki:

"— Meselenin siyasî mahiyeti yoktur. Ehemmiyetsizdir. Matbuata tamamen verilmemesinin sebebi, failler in yapılacak neşriyattan kuşkullanmamaları içindir.,,

Ajansın tebliği

ISTANBUL, 25 (A.A.) — Salâhiyettar makamdan aldığımız malûmata göre bugünkü Son Posta gazetesinde intişar eden bomba hâdisesinin mahiyeti iki şahsın aralarındaki infialât netciesi olarak birinin diğeri aleyhine emniyeti umumiyeye taallûk eder mahiyette tertip ettiği bir suikastten ibaret âdi ve iğrenç bir tertiptir.

Vaka faili delâlile yakalanmıştır. Hâdisede umum asayiş ve emniyete taallûk eder hiç bir nokta yoktur ve mesele alelâde azbıta vakasından ibarettir.

FELEK

Ruhlarla konuşan bir makine

Bir Amerika gazetesine göre artık ruhlarla, meleklerle ve âsümanla görüşmenin yolu bulunmuş.

Şikagoda ruhlarla konuşan bir radyo istasyonu açılmış. Bu istasyon muayyen zamanlarda, muayyen yerlere gelen meleklerle konuşuyormuş. Istasyon her gün 30 - 70 melekle görüşmekte imiş. Bu istasyonun verdiği malûmata göre ruhların bulunduğu âsüman kat kat bir yermiş. Yüksek bir apartıman gibi. Ruhların yüksekliğine nazaran âsümanda oturduğu kat ta yükseliyormuş.. En yüksek ruhlar en yüksek katta yani on üçüncü katta imiş (eğer yayan inip çıkıyorlarsa Allah yardımcıları olsun). Bu istasyon Edison'la da görüşmüş, Hazreti Isâ ile Meryem Ananın resimlerini bile çekmiş!

Şu sözleri size bir ahbabınız söylese içinizden:

— Vah vah zavallı adam kaçırmış! dersiniz ya!

Maamafahi bizim gazetelerin istinsah ettikleri o yabancı gazeteye bu havadisi yazanın da pek akıllı olduğunu kimse temin edemez. Çünkü böyle meleklerle görüşüp göklerin kaç kat olduğunu keşfederek rahmetli Edison'la mülâkat yapmak her akıllının kârı değildir. Buna rağmen bu imkâna bir an için inansak ta yakın bir ileride böyle bir radyo vasıtasile insanların aklından geçeni de öğrensek... [Zaten son zamanlarda âlimler insan dimağının tulü mevçlerini tespit edip ihtizazlarını kaydeden bir alet icat etmişlerdir].

Işte o zaman rahat ederiz. Ne gammazlık, ne iftira, ne yalan ortada kalmaz ve sanırım beşeriyet o vakit ebedî saadete erer... Ne dersiniz?

Kafesler

Istanbuldaki kafesleri kaldırmıya karar verildiğini gazetelerde okudum. Kafes hiç hoşuma gitmiyen bir şeydir. Evlerde ziyaya mânidir. Hayat içeri giremez.. Işlerde de safdillerin meskenidir.. Biraz toyluk gösterince hemen adamı kafese koyarlar.. Eğer kafesler kalkarsa ve tam manasile kaldırmıya muvaffak olurlarsa bir taraftan evlerimize hayat, diğer taraftan da bönlerimize selâmet gelecektir. Lâkin bir kısım esnaf var ki, âlemi kafese koymakla geçinir; onlar işsiz kalacaklardır. O da büyük bir gam değil!.

FELEK

Adapazarında karilerimizden Tahir Beye:

Haklı mektubunuzu aldım. Lâkin elden ne gelir? Bir kere olan olmuş. Tekerrüründen sakınacağız. Hürmetler efendim.

F.

Çin heyeti Odesaya gitti

Askerî tetkikatta bulunmak üzere memleketimize gelen Çin cenerali Yung Thich'in riyaseti altındaki heyet, dün Çiçerin vapurile Odesaya hareket etmişlerdir.

Çin heyeti, vapura kadar samimî bir surette teşyi edilmiştir.

Romen heyeti geliyor

Türkiye ile Romanya arasında klearing esasına müstenit yeni bir ticaret mukavelenamesi imza edileceği yazılmıştı. Öğrendiğimize göre, bir Romen Ticaret heyeti, bu maksatla yakında Ankaraya geelcektir.

BORSA

(Iş Bankasından alınan cetveldir)

24 Şubat 1934

Akşam Fiyatları

İstikrazlar		Tahvilât	
İstikrazı dahili	95,25	T. askeriye	9,75
1933 İstikrazı	98,50	Elektrik	—,—
Şark D. Yolları	2,60	Tramvay	—,—
Unitürk	28,75	Tünel	—,—
„ II	28,50	Rıhtım	17.75
„ III	28,05	Mümessil	55
Gümrükler	8	„ II	48,10
Bağdat	9,75	„ III	48.50

ESHAM

Iş Bankası Nama	10	Telefon	12
„ „ Hamiline	10	Terkos	21.50
„ „ Müessis		Çimento	12,60
Tramvay	44.50	Ittihat dey.	19.25
Anadolu Hisse	25,55	Şark dey.	1,75
Şir. Hayriye	15	Balya	1.55
Reji	4,45	Şark m. ecza	2.85

ÇEK FIATLARI

Paris	12,03	Prağ	19,11,75
Londra	644	Viyana	4.44.83
Nüyork	78.25	Berlin	1.99.72
Milano	9.21,12	Madrit	5.84,26
Atina	83.15	Belgrat	35,04,87
Cenevre	2,45,25	Zloti	4,21,51
Brüksel	3,39,18	Pengo	3.84.68
Amsterdam	1.17,72	Bükreşi	79,73
Sofya	64,50	Moskova	10.87.50

NUKUT (Satış)

	Kuruş		Kuruş
20 F. Fransız	169	1 Şille. Av.	24
1 Dolar	124	1 Pezeta	16
1 Isterlin	643	1 Mark	49
20 Liret	218	1 Zeloti	23,50
20 F. Belçika	115	20 Ley	21
20 Drahmi	24	20 Dinar	53
20 L. Isviçre	818	1 Çernoviç	—,—
20 Leva	24	1 Altın	932
21 Kur. Çek.	106	1 Mecidiye	35 1-2
1 Florin	83	Banknot	237

ŞEHİR HABERLERİ

Ekonomi

Fındık rekabeti

İspanyollarla anlaşılırsa rekabet duracak

Fındık tacirleri arasında İstanbul Ticaret heyetinin dünya piyasasında Türk ve Ispanya fındıklarının satışı hakkında yaptıkları teklif büyük bir alâka uyandırmıştır. Yapılan temaslarda Türk ve Ispanyol fındıklarının satışı tetkik edilirken iki memleketin yekdiğerile mütemadiyen rekabet yapmaları yüzünden fındık kıymetlerinin düştüğü nazarı dikkati celbetmiştir. Iki memleekt fındık ihracatçıları arasında bir anlaşma yapılacak olursa bu vaziyete mahal kalmıyacağı görüşülmüştür. Fındık tacirlerimiz bu meseleyi tetkik etmektedirler.

Ispanya heyeti şerefine ziyafet

Dün şehrimizde bulunan Ispanyol ticaret heyeti şerefine, ticaret odamız tarafından Perapalas otelinde bir çay ziyafeti verilmiştir.

Ziyafette ticaret odası erkânı ve şehrimiz ticaret ve sanayi âlemine mensup bir çok zevat bulunmuşlardır.

Ispanyol ticaret heyeti, yarın Ispanyaya avdet edecektir.

Yelkenci zade firması bugün Erzurum vapurunda şehrimizde bulunan Ispanya ticaret heyeti şerefine bir ziyafet verecektir. Ziyafete iktısadî mahafilden ve diğer müessesattan bazı zevat davet edilmiştir.

Perşembeye kadar sabır

Bundan altı evvel bir zat Ticaret odasına müracaat ederek yumurtaları uzun müddet muhafaza için bir usul keşfettiğini bildirmişti. Bu zat yumurtaları ilâçlıyarak altı ay muhafaza edebileceğini iddia ediyordu. Bu iddianın tevsiki için bir kutu içne konulan 20 yumurta altı aydan beri odada durmaktadır. Bu altı aylık müddet perşembe günü tamam olacaktır. Perşembe günü oda idare heyeti ve reisleri huzurunda kutu açılacaktır. Yumurtacılar bu mesele ile ehemmiyetle alâkadar olmaktadırlar. Eğer perşembe günü yumurtalar sağlam çıkarsa yumurtcılar bu keşfin hakkını satın alacaklardır.

Son piyasa vaziyeti

Ticaret borsasının son haftanın piyasa vaziyetine ait tanzim ettiği rapor şudur-

Arpa fiyatları gevşemiştir. Geçen hafta kilosu 2 kuruş 31 santim orta fiatla muamele gören arpalar bu hafta 2 kuruş 17 santimden satılmıştır. Borsada muamele gören mikdar 775 bin kilodur. Haftalık muvaredat 200 istok 300 tondur. Bu hafta arpa ihracatı olmamıştır. Hasat mevsimi başlangıcı olan 1 Ağustos 933 den 18 şubat 934 tarihine kadar ecnebi memleektlere 4064 ton arpa gönderilmiştir. Geçen mevsimin ayni müddetleri zarfında ise ihracat 3865 tondu. Yumuşak buğdayların haftalık orta fiyatlarında gevşeklik kaydedilmiştir. Geçen hafta kilosu 4 kuruş 53 santimden muamele gören yumuşak buğdaylar bu hafta 4 kuruş 29 santim orta fiatla satılmıştır. Haftalık muamele mikdarı 551000 kilodur. Sert buğdayların haftalık orta fiatlarında kilo başına 7 santim kadar yükseklik kaydedilmiştir. Bu hafta borsada kilosu 3 kuruş 40 santim orta fiatla 389 ton sert buğday satılmıştır. Kızılca fiatlarında da 17 santim yükseklik görülmüş ve borsada 3 kuruş 70 santimden 243 ton kızılca muamelesi olmuştur. Hafta zarfında İstanbula 4214 ton buğday gelmiş olup harice de 441 ton ihraç edilmiştir. Hasat mevsimi başlangıcından bu hafta sonuna kadar ecnebi memleektlere 2372 ton buğday ihracatı yapılmıştır. Geçen mevsimin ayni müddetlerinde yapılan ihracat ancak 292 tonluk bir yekûn tutmuştu. Demek ki buğday ihracat vaziyetimiz geçen senekine nisbetle salâh kesbetmiştir. Bu halin sene sonuna kadar devamı temenni olunur.

Barbunye fasulyeleri bu hafta kilosu 4 kuruş 85 santim orta fiatla 20 bin kilo satılmıştır. Hafta zarffında İstanbula 144 1/4 ton fasulye gelmiş 20 ton kadar da ihraç edilmiştir. Şehrimizde 600 ton fasulye istoku vardır.

Tombul iç fındıkların fiatlarında tenezzül vardır. Geçen hafta İstanbul borsasında kilosu 47 kuruş 19 santim orta fiatla muamele gören iç fındıklar bu hafta 45 kuruş 64 santimden geçirilmiştir. Haftalık muamele mikdarı 10080 kilodur. Dahilden mevaridat 50 ihracatta 50 tondur. İstanbula 40 ton kadar kabuklu 60 ton iç fındık istoku vardır. Sarı mısır fiatlarında 20 santim kadar düşüklük kaydedilmiştir. Bu hafta İstanbul borsasında 2 kuruş 31 santimden 433 ton muamele görmüştür. Dahilden mevaridat 410 3/4 ton ihracat ta 148 tondur. İstanbulda mevcut istok 263 kadardır.

Tam yağlı beyaz peynirlerin fiatlarında yükseliş vardır. Geçen hafta kilosu 37 kuruş 54 santim orta fiatla muamele gören peynirler bu hafta 40 kuruş 96 santimden 10703 kilo satılmıştır.

Ekstra zeytinyağlar 35, birinci yemeklikler 32 kuruş 79 santim sabunluklar da 20 kuruş 50 santim orta fiatla muamele görmektedir. Borsada bu hafta 342 kilo ekstra, 11803 kilo birinci 55953 kilo sabunluk zeytinyağı muamelesi görmüştür. Geçen hafta kilosu 858 kuruş orta fiatla borsada mu amele gören 1933 mahsulü kaba afyonlar bu hafta 740,80 santimden kaydedilmitşir. Borsada muamele mikdarı 279 kilodur. İhracat kaydedilmemiş. Mevsim bidayetinden bu haftanın sonuna kadar harice 103 ton afyon gönderilmiştir. Geçen sene ayni müddetler zarfında gönderilen afyon 53 1/2 tondu.

Maarifte

Orta mektepler

Bir çoğu meslek mektebi haline ifrag edilecek

Orta tedrisat müesseselerinin ıslahı için Maarif vekâleti mektep müdürlerine ve mütehassıs muallimlere bazı sualler sromuştur. Öğrendiğimize göre Maarif vekâleti bir kısım orta mektepleri, liseleri, talebe yetiştiren müesseseler halinden çıkararak meslek mektepleri haline ifrağ etmek kararındadır. Bütün memlekette halen 99 orta mektep vardır. Bu orta mekteplerin yarısının meslek mektepleri haline getirilmesi , memleket ihtiyaçlarına uygun ve muvafık görülmektedir. Bu mektepler Ticaret, Sanat, Ziraat, Bankacılık ve saire gibi ihtisas veren orta derecede müesseseler haline getirilecektir. İleride lise ve Üniversite tahsili yapacak mali ve bünyevî iktidarı olmıyan talebe bu kısım orta mektepleri tercih edeceklerdir. Bu suretle de liselere olan tehacümün önüne geçilmiş olacaktır. Liselere talebe verecek orta mekteplerin 50 olarak tahdidi tasavvur edilmektedir.

Resim ve musiki muallimlikleri Tasarruf ediliyor

İstanbul Maarif müdürlüğü bütçesi belediye daimi encümeni tarafından tesbit edilmiştir. Maarif idaresinin istediği 400 bin liralık fevkalâde bütçe, mali zaruret dolayısile kabul edilememiştir. Ancak önümüzdeki sene yeniden açılacak ilk mektepler için fazla 20 muallimlik tahsisatı verilmiştir. Maarif idaresi yeniden açılacak ilk meketplere muallim bulmak ve bütçeden tasarruf maksadile ilk mekteplerdeki resim, musiki gibi ilâve muallimlikleri kaldırılmıştır. Bu dersleri sınıf hocaları vereceklerdir. Bu suretle 100 muallim tasarruf edilmiş olacaktır. Bu muallimler önümüzdeki sene yeniden açılacak mekteplere tayin edilecektir. Gelecek sene ilk mektep ihtiyacı daha geniş bir şekilde karşılanmış olacaktır. Ancak, sınıf muallimlerinin resim, musiki derslerini muvaffakıyetle verebilmeleri için yaz tatilinde kendilerine bir kurs açılacaktır.

Maarif müdür muavinliği

İlk tedrisat müfettişlerinden Nurullah Bey maarif müdür muavinliğine tayin edilmiştir. Bu suretle İstanbul Maarif müdürlüğü teşkilâtı tevsi edilmektedir. Nurullah Beyden inhilâl eden müfettişliğe İzmir mıntakası ilk tedrisat müfettişlerinden Ismail Hakkı Bey tayin edilmiştir. Nurullah Bey aybaşında vazifesine başlayacaktır.

Talebenin söz söylemesi için

İlk mekteplere bir tamim yapılarak talebenin söz söyleme istidadının arttırılması için her hafta muayyen mevzular üzerinde talebeye konferanslar verdirilmesi bildirilmiştir.

Talebe birliğinin tetkik seyahati

Millî Türk Talebe Birliği kurban bayramı tatilinde bir Anadolu seyahati tertip edecektir. Seyahata iştirak edecek 50 şer kişilik kafileler üç grup halinde İzmir, Bursa ve Zonguldağa gdieceklerdir. Seyahat bir hafta sürecektir.

Galatasaray cemiyetinde konferans

Galatasaray muallimlerinden İbrahim Bey, dün saat altıbuçukta Galatasaraylılar cemiyeti salonunda profesör Pikardın Strotosfer'de yaptığı tetkiklere dair ilmî bir konferans vermiştir.

Menenjit mi var?

Kabataş lisesinde iki talebede menenjit hastalığı ârazı görülmüş, derhal tedavi altına alınmışlardır. Hastahaneye kaldırılan hastalardan birinin muayenesi menfi çıkmıştır. Diğerinin neticesi henüz alınmamıştır.

Bugün beklenen seyyahlar

Bugün Roma vapurile şehrimize 200 İtalyan seyyah gelecektir.

Hazin bir irtihal

Universitenin Hukuk Fakültesi talebesinden Maide Hanım uzun bir zatürreeden sonra ev velki gün gözlerini hayata yummuştur. Kendisinin güzelliği kadar güzel sanatlere istidadı vardı. Bilhassa dört yaşından beri fıtrî bir sevk ile musikiye meyletmiş, fevkalâde piyano çalardı. Arkadaşları arasında bir çok meziyetleri ile sevilmişti. Cenazesi bugün Kuleli talebesi ve Üniversite arkadaşlarının elile Edirnekapıda şehitliğe gömülmüştür. Pederi Kuleli askeri lisesi tedrisat müdürü Miralây Remzi Beyle dayısı Kemahlı Kâzım Paşaya samimî taziyetlerimizi beyan ederiz.

Cemiyetlerde

Talebe cemiyetleri

Talebe birliği teşekküllerin çokluğunu nasıl izah ediyor

Son zamanlarda İstanbulda, bilhassa Anadolu vilâyetlerindeki liselerden mezun olanların ayrı ayrı cemiyetler teşkil ettiklerini, bu suretle şehrimizde sayısız teşekkül vücuda geldiğini Hâkimiyeti Milliyenin bir başmakalesinde mevzuu bahsettiğini dünkü nüshamızda yazmıştık.

Bu hususta Millî Türk Talebe Birliğinin dahiliye bürosu şefi Rüknettin Bey demiştir ki:

— Cemiyetlerin çoğalmasından biz de müteessiriz. Fakat bu suretle cemiyetlerin teşekkülü ayrılmayı mucip olmaz. Maddî ihtiyaçların çoğalması dolayısile gençler zümre zümre toplanıyor. Millî Türk Talebe Birliği daima topluluk gayesini güdüyor. Talebe Birliği gençlerin bütün ihtiyaçlarını temin edecek vaziyete geldikten sonra, diğer talebe cemiyetlerine meydan ve ihtiyaç kalmıyacaktır.

Birlik, talebe yurdu ve diğer maddî ihtiyaçları istihdaf eden kooperatifi yaptıktan sonra, lise talebe cemiyetleri kendiliklerinden dağılacaktır. Fikir itibarile gençler arasında ayrılık olamaz. Mevcut talebe ve muhtelif şehirlerden gelen gençlerin cemiyetleri sırf kendi arkadaşlarını korumak gibi içtimaî ve memleketlerinin kurtuluşlarını kutlulamak gibi harsî faaliyetlerde bulunuyorlar. Bundan da ayrılık manası çıkamaz.,,

Namık Kemal günü

Millî Türk Talebe Birliği tarafından tertip edilecek olan Namık Kemal ve Ziya Gökalp günü bir marttan iki marta tehir edilmiştir. Bir martta inkılâp enstitüsü açılma merasimi yapılacaktır.

Namık Kemal ve Ziya Gökalp merasiminde açış nutkunu Abdülhak Hâmit Bey söyliyecektir. Merasim cuma günü saat 3 te üniversite konferans salonunda yapılacaktır.

Halkevinde toplantı

Halkevi halk dershaneleri heyeti umumiyesi bu akşam aylık toplantısını yapacaktır.

Bu toplantıda vatandaşlık terbiyesi meselesi görüşülecektir.

Şehir plânları

Üç mimarın plânları tercüme edildi, eskiden kalma plânlar da var

İstanbul şehir plânı için üç mimarın verdikleri raporlar tamamen tercüme ve tabedilmiştir. Raporlar yüzer nüsha basılmış ve jüri heyeti azasına dağıtılmıştır.

Heyet ikinci içtimaını cumartesi günü yapacak ve raporları tetkike başlayacaktır. Tetkikattan evvel jüri heyetinde ihtisas komisyonları ayrılacaktır. Her komisyon kendi cephesinden meseleyi mütalea edecektir.

İstanbul plânı hazırlanırken, bundan evvel bu yolda yapılan teşebbüsleri gözden geçirmek faydadan hali değildir.

İstanbulun imarı için tanzimatın ilânından cümhuriyete kadar bir çok defalar plânlar yaptırılmıştı. İstanbulun ilk plânını yapan, tanzimattan evvel Osmanlı ordusunu ıslah etmek üzere getirtilen Prusya cenerallerinden meşhur Moltekedir.

Ceneralden sonra Abdülâziz zamanında bir Fransız mütehassısı şehrin umumî bir plânını yapmış, Abdülhamit te gene bir Parisli mütehassısa bir plân daha tanzim ettirmişti. Fakat bu plânlardan hiç biri tatbik edilmemiştir.

Meşrutiyetin ilânından sonra Cemil Paşanın şehreminliği zamanında da bir plân yapılmış, fakat bu plân da tatbik edilmeden Cemil Paşa şehreminliğinden ayrılmıştı.

Cümhuriyetin ilânından sonra sabık şehremini operatör Emin Bey şehir işlerinden anlıyan bazı zevatı toplıyarak şehrin imarı için bir avan proje yaptırmıştı.

Şimdiye kadar yapılan plânlardan en dikkate şayan olanı harbi umuminin son günlerinde bir Alman mütehassısının yaptığı plândır.

Zurher isminde olan bu zat, harpte ihtiyat zabiti sıfatile Türkiyeye gönderilen Alman zabitleri arasında bulunmakta idi.

Alman ilim âleminde maruf bir sima olarak tanınan Zurher, o zaman dördüncü ordu kumandanı olan bahriye nazırı Cemal Paşanın maiyetine verilerek Şama gönderilmişti.

Cemal Paşa, Zurherin şehircilikteki ihtisasını öğrenir öğrenmez Alman mütehassısına Şam, Halep, Kudüs, Beyrut, Bağdat şehirlerinin plânını yaptırmış ve tekrar istirdat edildiği takdirde Basra şehrinin de plânını yaptırmağa karar vermişti.

Fakat harp makûs netice verince Cemal Paşa ile İstanbula dönen Zurher, Rumelihisarındaki tarihî hisarı bahriye müzesi haline koymak istiyen Cemal Paşanın emrile hisar binasını tetkik etmiş ve bir de rapor vermişti.

Zurher, hisarda yapılacak tamiratın ancak binayi takviye edecek vaziyette yapılmasını, binanın bedii ve mimarî kıymetine dokunulmamak için hattâ sur üstünde çıkan incir ağaçlarına bile dokunulması caiz olmadığını bildirmişti.

Alman şehircilik mütehassısının Suriye şehirleri hakkında yaptığı plânlarla Rumelihisarı hakkında verdiği raporu pek ziyade beğenen bahriye nazırı Cemal Paşa Zurheri bir gün davet ederek İstanbul imar plânını da yapmasını emretmiş ve:

— Ben harpten sonra dahiliye nazırı olacağım. Ilk işim payitahtı imar etmektir. İstanbulun mükemmel, asrî bir şehir haline gelmesi yegâne emelimdir. Demiş ve Alman mütehassısı da bu emir üzerine İstanbulun plânını tanzim etmişti.

Mütarekeyi müteakip ordu hizmetinde bulunan bütün Alman zabitanile İstanbuldan ayrılan Zurher, ileride şahsen istifade edebileceğini düşünerek Türkiye ile alâkası kalmıyan diğer arap şehirlerinin plânlarını yanına aldığı halde İstanbul plânını burada alâkadarlara teslim ederek gitmişti.

Belediyede

Şehir meclisi

Nisan sonunda azanın müddeti bitiyor

İstanbul umumî meclisi nisan sonunda içtimalarına nihayet verecektir.

Meclis azalarının müddeti de bu devre ile nihayet bulmaktadır. Ağustosta şehir meclisi için yeniden intihap yapılacaktır.

Meclis nisan sonunda vazifesini ikmal edeceği için elde mevcut bir çok meselelerin bu devrede inticama çalışacaktır. Bu devrede 1934 senesi bütçesi tetkik ve kabul olunacak, geçen senenin hesabı kat'isi müzakere olunacak, 1931 senesi hesabı kat'isindeki 835 bin liralık karşılıksız masraf meselesi hallolunacaktır.

Bundan başka, yeni zabıtai belediye talimatnamesinin de nisan içtimaında tasdik ve kabul edilmesine çalışılacaktır. Yeni zabıtai belediye talimatnamesi de hazirandan itibaren tatbika başlanacaktır.

Zabıtai belediye memurluğu için

Münhal zabıtai belediye memurluğu için dün imtihan yapılmış ve 25 kişi imtihana dahil olmuştur. İmtihan neticesi bir kaç güne kadar belli olacaktır.

Bakırköyüne terkos

Bakırköy su ihtiyacını temin için belediye terkos suyunu Bakırköyüne getirmeğe karar vermiştir. Terkos suyu son zamanlarda Kâğıthaneden Eyübe getirilmiştir.

Su, Eyüpten Yedikule vasıtasile Bakırköyüne getirilecektir. Bu husus için belediye fen heyeti 50 bin liralık bir proje yapmıştır.

Yaz içinde suyun isalesi ameliyesine başlanmak üzere hazırlıklar yapılmaktadır.

Kafeslerin kaldırılması için

Eski ahşap evlerin pencerelerindeki kafeslerin kaldırılması için yeni hıfzıssıhha kanununda bazı maddeler olduğu anlaşılmıştır. Belediye bu hususu tetkik etmektedir.

Yeniköy - Büyükdere yolu

Belediye Yeniköyden Büyükdereye kadar uzanan yolun tanzimine karar vermiştir.

Bu yol üzerinde mevcut bazı bina arsaları yolun genişlemesine ve bir kısım bina duvarları da caddenin tanzimine mani olduğundan duvarlar yıktırılacak, arsalardan caddeye ilâve yapılacaktır. Arsalardan caddeye alınacak kısma mukabil arsaların içindeki yollar tanzim edilecektir.

Bundan başka Yeniköy ile Tarabya arasındaki Çiroz limanı namile maruf kısım seyrüsefer için gayri müsait görülüyor. Küçük bir koy halinde olan bu yer denize doğru doldurulması ve her iki baştan gelen otomobil ve sair nakil vasıtalarının bir arızaya uğramaksızın muayyen bir istikamet takip etmeleri temin edilecektir. Bu hususta ki projeler hazırlanmıştır.

Bu inşaat yapıldıktan sonra Büyükdereden İstinyeye kadar geniş ve muntazam bir cadde meydana gelecek ve bilhassa otomobil ve otobüsler rahat bir halde gidip gelebileceklerdir.

Poliste

Kadın kavgası

Hem parayı vermemiş, hem dayağı atmış!

Şehremininde Nevbahar mahallesinde oturan Zeynep Hanım, komşusu Pembe Hanımdan alacağı olan parayı istemiştir. Fakat Pembe Hanım, parayı vereceği yerde kızmış ve attığı taşla Zeynep Hanımın başını yaralamıştır.

Şekerci dükkânında yangın

Dün akşam Balıkpazarında bir şekerci dükkânında kâğıtlar tutuşmuşsa da derhal söndürülmüştür.

Hırsızlığa giderken

Meşhur sabıkalı Hayri, Küçükpazarda Cami sokağında oturan şoför Hüseyin Efendinin evine hırsızlık için girerken yakalanmıştır.

Sahte memur

Şevki isminde bir adam Beşiktaş civarında dükkânlara giderek kendisinin maliye memuru olduğunu söyleyip esnafı kandırmak ve dolandırmak suçlarından dolayı zabıtaca aranıyordu.

Şevki evvelki gün bir bakkal dükkânına gitmiş ve ayni şekilde sahte memur süsile bakkaldan para dolandırmak isterken cürmü meşhut halinde yakalanmıştır. Şevki hakkında tahkikat ikmal edilerek evrakile birlikte Adliyeye verilmiştir.

Tırpan

Hediye!

Vekiller Heyeti son içtimalarından birinde yeni kontenjan listesinin daha geniş mikyasta hazırlanmasına karar verdi.

Bu haberin alış veriş âleminde ki tesirleri her halde pek iyi olacaktır. Çünkü ticaret havasında bir sıkıntı olduğu, tüccarın serbestçe iş göremediği ve bu tahdidin bazı garip gümrük vak'alarına sebep olduğu söyleniyordu. Hattâ ticaretle alâkam olmamakla beraber bu kontenjan yüzünden bir iki ay evvel benim de başımdan bir çam dalı macerası geçmişti.

Geçen gün gene böyle bir garip macera anlatan şu mektubu aldım.

Aşağıdaki mesele mevzu itibarile sizi ve Milliyet Gazetesini alâkadar eder diye bu mektubumu gönderiyorum:

Avusturyada müvekkili bulunduğum bir fabrika sene başında ayrı tarihlerde firmasına ait iki dıvar takvimi gönderdiğini bildirmişti. Bundan maada, takriben bir ay evvel de gene firmasına ait yarım kilo sikletinde muhtelif matbu reklâmlar gönderdiğini bildirdi.

Bunlar bittabi koli halinde değil, matbu evrak şeklinde gönderilmişti. Gönderilen takvimlerin birisini aldık. Diğer paketlerin iade edildiğini dün Avusturyadaki fabrikamdan aldığım bir mektupta haber aldım.

Işbu paketlerin üzerine bura postahanesinde fransızca "Kontenjana tâbi olduğundan koli halinde ithali memnu,, diye bir mühür basılmış ve böylece iade edilmiş.

Anlaşılıyorki bu kontenjan listeleri ne kadar dikkatle hazırlansa gene tatbikatında bir çok müşküller baş gösteriyor. Dünyada bütün alış veriş maddelerini listeye geçirmek mümkün olur mu? Bu na imkân tasavvur etsek bile hiç olmazsa tatbikatına memur olanlara bir takdir hakkı bırakmak doğru olmaz mı?

Kestirme bir cedvel ortaya atılınca rastgele hüküm veriliyor, hediye bir nümune gibi beynelmilel âlemde maddî kıymeti olmıyan şeyler de üstüne bir mühür vurularak geri çevriliyor. Bunun için de bir tedbir düşünülse çok musip olur.

Burhan CAHIT

Vilâyette

Mülkiye teftişleri

Bir senede 33 memura işten el çektirildi, bir çok yerler teftiş gördü

Dahiliye vekâleti mülkiye müfettişleri tarafından bir sene zarfında şu yerlerde teftişler yapılmıştır. Niğde, Kayseri, Manisa, Antep, Maraş, Edirne, Istanbul (yalnız polis teftiş edilmiştir.) Malatya, Tokat, Şarki Karahisar, Elâziz, Balıkesir, Sıvas, Kırşehir, Yozgat, Ordu, Giresun, Aksaray, Çorum, Trabzon, Çoruh, Diyarıbekir, Antalya, Zonguldak vilâyetleri. Ve Ulukışla, Bor, Nevşehir, Ürküp, Haymana, Demirci, Kırkağaç, Akhisar, Andirin, Inegöl, Keşan, Kavaklı, Ipsala, Uzunköprü, Gemlik, Yalova, Ergani madeni, Davas, Acıpayam, Elistan, Gögsun, Koyulhisar, Reşadiye, Niksar, Alucra, Erbaa, Mesudiye, Develi, Benyan, İncesu, Karaman, Palo, Sındırğı, Pınarbaşı, Tursunbey, Susığırlık, Gönen, Erdek, Bandırma, Şarkışla, Hâkif, Divriki, Zara, Çiçekdağ, Avanos, Sorgun, Akdağ madeni, Boğazlıyan, Artuva, Zile, Koçhisar, Bala Gerze, Görele, Tirebolu, Ünye, Nallıhan, Beypazarı, Ayaş, Besini, Pazarcık, Vakfıkebir, Maçka, Akçaabat, Sürmene, Of, Hopa, Tercan, Hozat, Akçadağ, Kemaliye, Arapkir, Hekimyan, Osmancık, İskilip, Alaca, Sungurlu, Mocor, Kızılcahamam, Mesçitözü, Kalecik, Söğüt, Bafra kazaları.

Bundan başka on bir nahiye teftiş edilmiştir.

Heyeti teftişiye riyasetine bir sene içinde müfettişlerden 4363, sair yerlerden 2038 evrak gelmiştir.

Teftiş heyetinden de müfettişlere 2172 hususî kâğıt, 157 umumî kâğıt, diğer yerlere de 2324 kâğıt gönderilmiştir. Bu suretle hepsinin tutarı 11054 tür.

Mülkiye müfettişleri tarafından da bir sene zarfında 236 adet tahkikat fezlekesi, 229 adet tahkikat raporu, 815 adet te teftiş lâyihası , 1 adet tezkiye varakası tanzim edilerek mülkiye teftiş heyetine gönderilmiştir.

Bir sene içinde müfettişler tarafından 33 memura da işten el çektirilmiştir.

Tarihî vesikalar hakkında

Tarihimizin aydınlanması için en kıymetli çalışmalarda bulunan Türk tarihi tetkik cemiyeti tarafından vilâyetlerden malûmatın mümkün olduğu kadar sahih ve ilmî vesikalı tetkikler yapılmak suretile bu mesaiye azamî müzaherette bulunulması Dahiliye vekâletinden vilâyete bildirilmiştir.

Ali Şükrü Bey Avrupaya gidiyor

Haseki hastahanesi çocuk mütehassısı Dr. Ali Şükrü Beyin bugün, tetkikat ve sıhhî kongrelere iştirak için Avrupaya gideceği haber alınmıştır. Ali Şükrü Bey, İtalya, Paris, Berlin, Viyana, Peşteye kadar gidecek, tetkikatı iki ay kadar sürecektir.

Hekimbaşılar

Yazan: G. A.

Topkapı müzesi müdür muavini İzzet Bey bir kitap çıkarmış. İsmi: "Hekim - başı, İlk eczahane, Baş - la la kulesi". Topkapı sarayı evrakı hazinesi vesikalarından topladığı bu kitapta bir çok resimlerden başka, eski zaman hekimbaşılarına dair az fakat özlü malûmat, kitabın sonunda da hekimbaşıların, padişahların hususî hekimlerinden, cerahlarından bazılarının cetvelleri var. Osmanlı saltanatı devrinde Türk hekimciliğinin tarihini yazmak istiyenlerin işlerine yarayacak faydalı bir eser.

Doktor Osman Şevki Bey de, 1925 te çıkardığı "Beş buçuk asırlık Türk tababeti tarihi" kitabında hekimbaşılara dair hayli ve güzel malûmat vermişti. Birbirini tamamlıyan bu iki kitabın yardımıyle, Osmanlı saltanatının hekimbaşılığı hakkında topluca bir fikir edinebiliyoruz.

* * *

İstanbulun alınmasına kadar, Osmanlı padişahlarının saraylarında bulunmıyan bu hekimbaşılık vazifesi, Bizans İmparatorlarının ilâçlarla has talık tedavi eden başhekimi demek olan Aktuarius rütbesine pek benzemektedir. Yalnız Bizans İmparatorları nezdinde, muskalarla ve dualarla hastalık tedavi etmek usulü de rağbette olduğundan, onların bir de terapöt denilen üfürükçübaşıları vardı.

Türk padişahı sarayında hekimbaşılık makamını icat eden Fatih, Ak Şemsettin gibi hem ilâçlarla hekimliği, hem de duası keskin şeyhliği kendisinde toplamış olan âlime İstanbulu almcaya kadar çok ehemmiyet vermemişse de, sonradan yeni devletin nizamlarını kurduğu vakit, Bizans sarayının yalnız Aktuarius hekimliğini almıştır. Fatihin ilk hekimbaşısı Kuthettin isimli, İrandan gelmiş bir hekimdir. Bu hekim Acemistanda vezir olmağa kadar yükseldikten sonra her nedense Fatihin yanına iltica etmiş.

Bu Acem hekimi ile başlıyan, Türk sarayı hekimbaşılığının vazifelerini iki devreye ayırmak lâzımdır. On beşinci asırda başlıyan birinci devre, on dokuzuncu asrın ortalarına yani garp medeniyetinin tedris usulüne göre burada bir hekimlik mektebi açılmasına kadar sürer.

Birinci devrede padişahın hekimbaşısı, ayni zamanda, memleketin bütün hekimlik işlerine karışır. Hekimlerin hepsini kontrol etmeğe, onları imtihan etmeğe, hekimlik etmek istiyenlere izin vermeğe salâhiyeti vardır. Memleketteki ve bilhassa İstanbuldaki hekimlerin cahilliği ve itaatsizliği arada sırada pek ziyade göze çarpacak dereceye varırsa hükûmet bu halleri düzeltmeğe gene hekimbaşıyı memur eder.

Yeni Tıp mektebinin açılmasından sonra başlıyan ikinci devrede hekimbaşılık gene vardır. Fakat vazifesi yalnız Padişah sarayının içinde kalır. Memleketin hekimlik ve sağlık işlerine bakmak için ayrıca teşkilât yapılmıştır.

Topkapı sarayında hekimbaşının dairesi — Osman Şevki Beyin kitabına göre — şimdi Asarıatika müzesinin bulunduğu yerde idi. Belki burasi memleketin hekimlik işlerile meşğul olması için makam idi. Padişahın hekimliğini yapmağa mahsus odası Başlala kulesinde idi.

Bu kulenin tarifi, resmiyle birlikte İzzet Beyin kitabında görülebilir. Hekimbaşının tertibi üzerine yapılan ilâçların Hekimbaşı ile Başlala tarafından mühürlendiğine göre hekimbaşının başlalanın nezareti altında olduğu anlaşılıyor. Gene bu tariften anlaşıldığına göre, Başlala kulesinde bulunan Hekimbaşı dairesinin vazifesi yalnız hekimlikten ibaret kalmazdı. Padişahın misafirlerine ikram ettiki tatlılar, İlkbaharda takdim olunan Nevruziye macunları, hattâ sa bunlar orada yapılırdı.

Padişah sarayının sağlık teşkilâtında göze çarpan bir şey, saray adamlarından hasta olanlar için beş tane hastahane bulunmasıdır. Hattâ bir de hasta olanları götürmeğe mahsus bir araba resmi görülmektedir.

Hekimbaşı resmen padişahın şahsına da hekim olmakla beraber, ondan başka bir çok hususî tabipler ve onların yamakları vardı. Üçüncü Murat zamanında, 21 hususî tabipten başka hekim yamağı diye 41 Yahudi varmış. İzzet Beyin kitabında, 1618 tarihinde mevcut Yahudi hekimlerinin isimlerini gösteren epeyce uzun bir de cetvel vardır.

Daha Fatih zamanında Yakop isminde bir Yahudi hekimi kendisini padişaha beğendirerek ona hususî tabip olmuştu. Sonra dinini değiştirerek hekimbaşı olmuştur. Kendisini İslâm halifesi tanıttırmış olan Birinci Selim Amman isminde bir Yahudi hekimi hususî tabip yapmıştır. Katolik papaları da bir taraftan Yahudilere hekimlik etmeği yasak etmişler, bir taraftan da kendileri hasta olunca Yahudi hekimlere baş vurmuşlardı. Onun için İslâm halifesinin sarayındaki Yahudi hekimlerin çokluğuna şaşmamalıdır.

Osmanlı padişahları sarayında Yahudi hekimlere çok rağbet gösterilmesi, bunlar harem tarafında hasta olanlara baktıkları vakit dedikodu çıkmasına daha az ihtimal bulunmasına hamledilebilir. İkinci Abdülhamit, ziyadece çehre züğürdü olan bir hususî tabibini, bir aralık sürgüne gönderdiği zaman:

— Onun gibi bir çirkin hekim bulunuz.. Diye emir vermiş olduğu rivayet edilmişti. Belki daha eski padişahların da Yahudi hekimlerdeki *sex - appel*' in "Haremihümayun" da tesiri az olacağına kanaatleri vardı..

* * *

Hekimbaşıların mizaç anlamakta ustalıklarından şüphe edilemezse de hekimbaşılık mevkii ilim cihetinden derin olmağa delâlet edemez. Hekimbaşılar arasında bir kitap yazarak ismini tanıtmış olanlar pek çok değildir.

Kanunî Süleymanın öldüğünü haf talarca saklıyarak, asker arasında heyecan çıkmadan oğlunun yetişmesini temin etmiş olan Bedrettin manzum hekimlik kitapları yazmakla tanınmıştır. Bu Türk hekimi meşhur İtalyan hekimi Fracastor ile ayni zamanda yaşamıştır. Bulaşık hastalıkların tohumları olduğunu daha on altıncı asırda epeyce tahmin etmiş olan o büyük hekim de manzum hekimlik kitapları yazmağa merak etmişti. Bedrettin padişahın maiyetinde Viyanaya kadar gittiği vakit İtalyan hekimin şöhretini öğrenmiş, belki de kendisile görüşmüş ve onun gibi, ayni mevzu üzerine, manzum hekim kitabı yazmağa heves etmiş olduğuna ihtimal verilebilir.

İkinci Selimin hekimbaşısı Nidaî Efendinin de Türkçe yazılmış bir kaç kitabı vardır.

Hekimbaşılardan bir kaçı da, Avrupadan nüfuz etmeğe başlıyan yeni hekimliğe düşmanlıklarile tarihte nam bırakmışlardır. İkinci Mustafa zamanında Hekimbaşı, Hristiyanlıktan yahut Yahudilikten dönmüş Nuh Efendi, 1703 tarihinde bir ferman ile, rın kökünü kazımağa memur olmuştu.

Birçok hekimbaşıların da reçete mecmuaları vardır. Bu mecmualarda belki kendilerini eser sahibi olarak tanıtmağa yarardı.

Eski Hekimbaşıların en malûmatlısı ve en faydalısı şüphesiz İkinci Mahmudun Hekimbaşısı Mustafa Beh çet Efendi olmuştur. Kendisinin garp dillerinden çevrilmiş bir çok eserleri olduğu gibi Avrupa tedrisi usulünde ilk Türk Tıp mektebini de o tesis etmiştir. Türk hekimliğinin mucidi sayılır.

Başlalanın nezareti altında olmak la beraber, padişah sarayında yüksek bir mevki sayılan hekimbaşılığın bolca tahsisatı da bulunduğundan, bu mevkiin hekimler arasında bir çok hasede sebep olduğu da kolayca tahmin edilebilir.

Dördüncü Muradın Hekimbaşısı ve bir kaç hekimlik kitabı müellifi Emir Çelebi böyle bir hasede kurban gitmiştir. Tütün içmeği yasak etmiş olan dördüncü Murat, keyif için afyon kullananlara karşı da harp açmıştı. Padişahın Hekimbaşısına sevgisini çekemiyenler hekimin afyon kullandığını müzevirlemişlerdi. Sert padişah kendi kurduğu kanuna riayet edilmesi lüzumunu, hekimbaşısına sevgisinden üstün tutmuş ve hekimin kutusundaki afyonun hepsini zorla kendisine yedirerek onu öldürmüştür.

G. A.

KULAK MİSAFİRİ

Dayak!

Cuma günkü Galatasaray - Fener maçı, feci surette yarıda kaldı. Sporcular, ters taraftan gayrete gelip topa vuracakları tekmeyi, biribirlerinin belinc indirdiler. Alkışlamak için kalkan eller, arkadaş suratına indi.

Şa şa şa... sesleri yerine küfürle karışık yaygaralar işitildi. Hasılı, spor sahası, muharebe meydanına döndü.

Bu misli görülmemiş maçta hazır bulunan bir futbol meraklısı genç dün bana şikâyet etti:

— Ezeli Fener - Galatasaray rekabetini bu derecelere kadar getirmeği anlamam doğrusu.. Gittiğime gideceğime pişman oldum!

Ben gülerek:

— Aldırma.. Dedim, bunlar olağan şeylerdir..

İtimatsızlıkla başını salladı:

—Olağan şeylerden olsa da, olmaması daha iyi!...

— O kadar ince eleyip sık dokuma, dedim, dayak da spordan sayılır...

Ilâve etti:

—Hattâ futbol maçına benzer tarafı çoktur...

— Ne noktadan?

Güldü:

— Malûm ya, ikisinde de galibi alkışlarlar!

— Ya, böyle galip mağlûp belli olmazsa...

— O zaman ikisini de ayıplarlar!..

M. SALÂHATTIN

Kongreye davet

Unkapanı Hilâliahmer Nahiye şubesi riyasetinden:

Nahiye şubemizin 934 senesi umumî meclisi martın birinci perşembe günü akşamı saat 20 de C. H. F. Unkapanı semt ocağı binasında toplanacağından şubemize yazılı azanın teşrifleri rica olunur.

Ege gecesi

8 Mart perşembe günü Tokatlıyan salonlarında İzmir Lisesinde yetişenler cemiyeti tarafından İzmir ve Ege havalisi mahsulâtının İstanbulda tanınmasını ve sürümünü temin etmek üzere bir Ege gecesi yapılmaktadır.

Bu gecede Ege mahsulâtı teşhir edilecek, kuvvei gıdaiyeleri ve vücuda faydaları hakkında sözler söylenecek, şiirler okunacak, misafirlere üzüm, incir, sünger ve İzmir sanayi eserleri (halı ve saire) tevzi edilecek, muhtelif millî oyunlar ve Zeybek oyunları oynanacaktır.

Teşekkür

Karacaahmedin kara topraklarına gömdüğümüz hayatımızın taze çiçeği "Ernel" imiz manevî varlığımızı da aldı, beraber götürdü. Bu büyük felâkete hâlâ inanmak istemeyen biz, betbaht ana baba, bu nihayetsiz ve unutulmaz acımıza iştirak ve alâka gösteren zevata karşı minnettarız, ancak bu hissimizi ayrı ayrı bildirmeğe yarım mevcudiyetimiz müsait değildir. Yavrumuzun cenazesinde bulunmak, çiçek göndermek suretile bizi minnettar bırakan, telgrafla, mektupla bizi teselliye çalışan pek muhterem zevata bu asil ve müşfik alâkalarından dolayı şükranlarımızın arzına muhterem gazetenizin delâlet buyurmasını rica ediyoruz.

Annesi SERVER — Babası Sabur SAMİ

Konser

İstanbul konservatuvarı ikinci muallimler konserini bugün saat 16,30 da verecektir.

Muazzam sinema sanayiinin en müthiş eseri, milyonlara mal olan bir film

DENİZALTI ARKADAŞLARI

B. KELLERMAN'ın TÜNEL isimli meşhur romanından olan FRANSIZCA SÖZLÜ harikulâde film

Pek yakında İPEK Sinemasında

13714

HİKÂYE

Olmaz olmaz

"On beş günde bir." Son sözü bu oldu. Öteki mırıldanıyordu. (Üftadene göster yüzünü ayda bir olsun.)

Kapı henüz kapanmıştı ki Cahit dönüp arkadaşına:

— Göreceksin on beş gün bile beklemiyecek, belki salı, belki çar şamba, nihayet perşembeye kadar mutlaka gelecektir.

— Bu emniyet nereden geliyor kuzum.

— Ben bilirim malımı.

— Haydi öyle olsun. Ayrıldılar.

Ertesi gün pazar, işi yoktu. Bir ecnebi şirkette çalıştığı için haftada iki gün istirahat ediyordu. Gazeteleri, mecmuaları karıştırdı. Öğleye kadar hemen hiç bir şeyle meşgul olmadı. Öğleden sonra tramvayla Beyoğluna kadar geldi. Bir iki gazete aldı. Ne vakittir sinemaya gidememişti. Hava da âdeta baharı andırıyor. Sinemaya gitmek için hiç te iyi intihap edilmiş bir gün değil. Sinemalardan biri ne daldı. İçeri girdiği zaman ne filmi göreceğini bile bilmiyordu. Salon tenha. Kim bu güzel havayı; kasvetli, karanlık bir sinema salonunda pineklemekle geçirmeğe razı olur.

Localarda bir iki çift, âşık. Önde üç beş haylâz mektep kaçağı. Sinemanın bütün müşterisi bunlardan ibaret. Koltuklar boş, bomboş. Elektrikler söndü. Kısa, güzel bir dünya havadisi, sonra bilmem hangi yıldızın oynadığı (aldanmak) isimli bir film.. Birinci kısmın sonuna doğru iki karanlık gölge Cahide doğru ilerledi. Ve önünde ona yakın koltuklara yerleştiler. Cahit, bu gelenlere dikkatle baktı. Karanlıkta ancak bu iki gölgeden birinin erkek, ötekinin kadın olduğunu farkdetti. Gölgeler Cahidi görmediler. Cahit:

— İki kumru daha diye mırıldandı.

Filmi seyretmeğe başladı. Filmde bir kadın bir erkeği aldatıyordu.

Erkek müstağni, kadın talepkâr. Kadın temin ediyor. Sevdiğine inandırmak için ağlıyor, çırpınıyor. Erkek müstehzî ve bu kadın teminatının sıhhatine inanmış gibidir. Fakat kadın daha erkekten ayrılır ayrılmaz gözlerinin daha nemi kurumadan yolda rast geldiği bir delikanlı ile bir pastacıya girip oturuyorlar. Delikanlı, kıza kendisini uzun zamandanberi uzaktan tanıdığını fakat bir türlü cesaret edemediğini söyliyor. Kadın, delikanlının teminatına inanmış gibidir. Delikanlı ağlıyor. çırpınıyor. Nihayet kendisini dinç kavi erkek kolları arasına atıyor. Birinci kısmın sonu.

Elektrikler yandı. Cahit, uzanarak gayri ihtiyarî öndekilere baktı. Hayret.

Kadın kendisine on beş gün sonra söz veren kadındır. Elektrikler söndü. İkinci kısım başladı. Artık Cahit filmi takip edemiyor. Öndekilerin karanlıkta kıpırdayan gölgelerini seyrediyordu.

Kadının kolları erkeğin boynuna dolandı.

Ve Cahit bir an düşündü. !Şu kadın dedi izzeti nefsi pahasına nasıl ağlıyordu. Nasıl temin ediyordu ve ben nasıl kanmıştım, diye düşündü. Tuhaftır, kendisine karşı lâkayıt davrandığı halde şu gözünün önünde cereyan eden sahneye şahit olduktan sonra kadını sevmeğe başladığımı hissetti. Bu iş böyledir... Sahip olduğumuz şeye karşı lâkaydız. Kaybettiğimiz şeye karşı ise alâkamız artar.

İşte Cahidin gözünün önünde biri temsilî, biri hakikî iki sahne cereyan ediyor. İkisi de bu iddiayı teyit eden birer hakikattir.

Asıl meselenin bu tarafı mühim değil. Karilerim demindenberi dudak büktükleri meseledir. Yani tesadüfün harikulâdeliğidir.

Sinemalar, romanlar, hikâyeler ekseriya böyle garip ve inanılmıyacak tesadüflerle doludur. Okursunuz. Ve öyle bir yerine gelirsiniz ki bilâ ihtiyar:

— Eh. İşte bu olmaz dersiniz.

Halbuki o sizin (olmaz) dediğiniz şey, hattâ ekseriyetle olagan şeylerdir. Fakat günlük hayatın basit hâdiselerine uymadığı için size imkânsız gibi gelir.

İşte bir hikâye ki ister inanınız ister inanmayınız daha dün başımdan geçti. Her halde hikâyemin kahramanı Cahidin (Ben) olduğumu anlamışsınızdır.

SEM

Pek yakında: TÜRK SİNEMASINDA
JOHN BARRYMORE
En dehşetli rolünde:
COŞKUN GÖNÜLLER
Varlığındaki san'at dehasını, onun ruhuna o aşılamıştı... Fakat kendi yarattığı bu mahluk, ona itaat etmez bir mabut olmuştu..
[13713]

ISTANBUL BELEDİYESİ
Şehir Tiyatrosu
Yarınki Salı günü akşamı
ISTNBUL EFENDISI
Operetine başlanacaktır

Dr. İHSAN SAMİ
Gonokok Aşısı
Belsoğukluğu ve ihtilâtlarına karşı pek tesirli ve taze aşıdır. Divanyolu Sultan Mahmut türbesi No. 189.
(12831) 804

DOKTOR
Rusçuklu Hakkı
Galatasarayda Kanzük eczahanesi karşısında Sahne sokağında 3 numaralı apartımanda 1 numara.
631

RADYO

Bugünkü program

İSTANBUL :

18: Plâk neşriyatı
18,30: Fransızca ders.
19: Ajans ve Eşref Şefik B .tarafından spor hakkında konferans
19,30: Bedayii musikiye heyeti
20,30: Münir Nurettin Bey tarafından konser (Mesut Cemil, Ruşen Ferit B. lerle Vecihe H. refakatile).
21,20: Ajans ve borsa haberleri.
21,30: Necip Yakup B. orkestrası.

ANKARA :

12,30 - 13,30: Gramofon.
18: Alaturka saz.
18,45: Dans musikisi.
19,25: Alaturka saz.
20: Ajans haberleri.

PAZARTESİ

VARŞOVA, 1415 m.

17,20: Piyano refakatile aşk şarkıları. 17,40: Ders. 17,55: Trio konseri. 18,15: Piyano konseri. 18,50: Ziraî müsahabe. 19: Konferans. 19,20: Hafif kahvehane musikisi. 20: Ertesi günün programı. 20,05: Muhtelif sözler. 21,05: Polonyalı bestekârların klâsik eserlerinden konser. 22,15: Edebî bahisler. 22,30: Hafifi musiki. 23: Plâk. 23,20: Dans musiki. - Müsahabe. — Dans musikisi.

BUDAPEŞTE 550 m.

14,30: Salon orkestrası (Béla Balâzs). 16,30: Müsahabe. 17: Kadın sati. 18: Konferans. 18,30: Maria Kalman tarafından keman konseri. 19: Almanca ders. 19,30: Sahibinin Sesi plâkları. 20: Müsahabe. 20,30: Operadan naklen Verdi'nin "AIDA„ operası. 23,15: Hava haberler. 24,10: İmre Magyari Sigan takımı.

VİYANA, 507 m.

18,20: Yeni sanatkârlardan: (Hedwig Tertnik; Dr. Karl Hjetler; Erich Meller). Konser. 19,10: Tiyatro kritikleri. 19,30: Müsahabe. 19,35 Ders. 20: Aktüalite. 20,15: Radyo orkestrası. 21,30: Halk konseri. 22,30: Son haberler. 22,50: Bach'ın en meşhur piyano ve org eserlerinden konser. 23,20: J. Holzer radyo orkestrası

BÜKREŞ, 364 ve 1875 m.

13: Borsa haberleri. — Plâk. 14: Günün haberleri. 14,15: Hafif plâk musikisi. 18: Radyo orkestrası. 19: Haberler. 19,15: Radyo orkestrası. 20: Üniversite radyosu. 20,20: Plâk. 20,45: Konferans. 21: Sarvas kuartet takımı tarafından oda musikisi. 21,30: Konferans. 21,45: Mm. Nia Roma tarafından taganni (Operet parçaları). 22,15: Gerges Manoliu tarafından Keman solo. 22,45: Haberler.

BRESLAU 316 m.:

17 Neş'eli musiki, 18 Spor, seyahat vesaiir haberler, 18,15 Schubert'in tanınmayan şarkılarından bazıları (piyano refakatile). 19 Oğlum ne olsun, 20 Her yerde kırlanğıçlar, 21,30 Senfonik halk konseri, 23,20 Vaterland kahvesinden naklen neş'eli hafif musiki, 1 Sinemadan naklen org konseri.

Milliyet
Asrın umdesi "MİLLİYET" tir.

ABONE ÜCRETLERİ :

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 "	7 50	14 —
12 "	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez.— Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur.— Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

Milliyet'in edebî tefrikası : 5

KANLI SIR

Yazan: Mahmut YESARİ

— Köşkte otururken bu istikametten gelen bir silâh sesi duyduk, dışarı fırladık.. Buraya kadar da ne kaçana, ne kovalıyana rastlayamadık!

Polis, elektrik cep fenerini yakmıştı:

—Etrafı arayalım.. Sade silâh sesi olsaydı, çapkının, sarhoşun biri silâh çekmiş, derdim. Fakat akabinde bir feryat ta koptu.

— Biz de duyduk, polis efendi, dedim.

Polis, elektrik fenerini yerlere tutarak yürüyordu:

— Nokta, buraya yakın.. Sonra kulaklarım da pek yanılmaz!

Üç kişi, yanyana ilerliyorduk. Bağ yerinin sağı ilerisinde eski bahçavan kulübesinin yıkıntısı gözeçarpıyordu. Polis, bizden ayrıldı, taş yığınına doğru seğirtti, fenerinin ışığı ile taşları taradı ve birden haykırdı:

—Burada..

Şakir Fazıl Beyle biribirimize baktık, kısa bir tereddütten sonra kulübe harabesinin taşlarını ayaklarımız, kayarak, sendeliyerek atladık.

Taşların üzerinde, boylu boyuna uzanmış bir insan vücuduna benziyen bir kabartı vardı. Bu kabarık karaltının kenarına polis, çömelmişti.

Iğilip baktım ve bakmamla sıçrayıp doğrulmam bir oldu. Yerde sırtüstü, devrilip yatmış olan, Sırrı Nevresti. Sağ şakağından pıhtı pıhtı kan akıyor, dudağının kenarından kırmızı bir salye sızıyordu. Gözleri açıktı; sanki gök yüzünde bir madalyon gibi parlıyan ateş sarı aya bakıyordu.

Şakir Fazıl Bey, hayretle sıçramıştı:

— Bu, hiç aklımdan geçmemişti. Bakın, doktor, yaşayor mu?

Bir kurşun da benim beynimi delmişti:

— Bilmem!

— Doktor, muayene et, vakit geçmesin..

Polisin mahzun sesini duyduk:

— Ölmüş.. Kurşunu yeryemez ölmüş..

Şakir Fazıl Bey, soğuk kanlılığını takınmıştı:

— Kim vurmuş olabilir?

Polis, Sırrı Nevres'i şahsan tanıyordu:

— Halim Siret Beyin damadı, değil mi?

Ben, kendimi toplayamıyordum, sersem sersem cevap veriyordum:

— Evet.. Sırrı Nevres Bey..

Polis, fenerini, cesetin etrafına tutuyordu:

— Acaba intihar mı? Silâha benzer bir şey de görünmüyor!

Doğrulmuştu; sert sert düdük çaldı:

— Karakola haber verelim.

Bahçenin dört tarafından akseden ayak sesleri yaklaşıyordu; evvelâ bekçinin, sonra bir polisin daha sonra bir sivilin bize doğru koştuklarını gördüm. Acele acele konuşmalar, emirler duyuyordum. Gözlerim bulanık, beynimin içi bulanıktı..

Bu, bir cinayet mi, yoksa bir intihar mı idi?

Doktorluk vazifemi hatırladım. Hiç bir ümit olmasa bile, gene muayene etmeği düşündüm, iğildim.

Sırrı Nevres'in cansız başını ellerim arasına alacaktım; polis, mani oldu:

— Doktor Bey, Müddeiumumî B. gelinceye kadar cesetin caziyetini bozmıyalım.

— Bozmadan muayene edeceğim, dedim.

Kalp, nabzı işlemiyordu, elleri soğumağa başlamıştı; ağızının kenarından sızan kanlar da pıhtılaşıyordu. Kurşun, tam sağ şakaktan kafatasını delip beynin içinde saplanmış kalmış!

Mevtin, âni olduğuna eminim.

Eğer bu, bir intihar idise, cesedin ya elinde, yahut yakınında bir tabanca bulunması lâzımdı. En olmıyacak, en akla uzak ihtimalleri de gözönünde tutmak mecburiyetinde idik. Müntehirin, tetiği çektikten sonra âni bir teşehhüçle kolunu hareket ettirmiş ve bu hareketle silâhin biraz uzağa düşmüş olmasını düşündük. Halbuki bu ihtimal de boşa çıktı.

Fazla aydınlık olmadığı için kurşunun açtığı yarayı dikkatle muayene edemiyordum. Kurşunun yakından veyahut uzaktan atıldığı, yara etrafındaki yanık izlerinden anlaşılabilirdi

Vaziyet, intihardan ziyade cinayete benziyordu.

Peki, bu cinayetin sebebi veya sebepleri ne olabilirdi? Acaba kıskançlık mı idi? Neşide ile Sırrı Nevres, sevişerek nışanlanmışlardı. Her genç ve bilhassa güzel kız gibi Neşideyi de istiyenler de olmuştu. Fakat arada hiç bir macera, aşk ve alâka dedikodusu çıkmamıştı. Ortada, sonu cinayete kadar varacak bir rekabet te yoktu!

Bu sırrın anahtarını, meçhûl küçük çocuğun mutpak kapısından hizmetçiye verdiği mektupta idi. Bütün düğümleri, o kâğıt parçası çözecekti!

Fakat mektup nerede idi? Acaba hâlâ maktulün cebinde mi idi? Yoksa Sırrı Nevres'in beynine kurşunu sıkan el, esrarının anahtarında alıp kaçmış mı idi?

. . . . . .

Karakoldan gelen komiser, maiyetindeki polislere ve bekçilere derhal emirlerler vermeğe başlamıştı:

— Müddeiumumiliğe telefonla haber verildi. Nöbetçi muavin bey, hemen gelecek... Etrafı sıkı arayın, bir ip ucu bulmağa çalışın..

Polisler, bağın etrafına dağıldılar. Komiser, yalnız nokta polisini yanında koymuştu:

— Salim Efendi, cesetin vaziyeti bozulmasın.. Kimseyi yaklaştırma..

Cesedin etrafına toplananları da gözden geçiriyordu:

— Rica ederim, burada fazla kalabalığa lüzum yok.. Tahkikatı işkâl etmeyiniz.

Halim Siret Bey de orada idi; o, ne zaman gelmişti, bilmiyorum. Yalnız o kadar şaşkın ve hareketsizdi ki saman mankenler gibi duruyordu. Komiser, onun koluna girdi, yumuşak bir sesle:

— Misafirlerinizle birlikte köşke teşrif buyurun, beyefendi.. Lüzum görüleceklerin, icap edenlerin ifadeleri alınacak, malûmatlarına müracaat edilecektir. Bu meyanda, sizi de rahatsız edecektir. Fakat şimdi, lütfen burada durmayın... Teessürünüze iştirâk ediyorum, beyefendi. Elden ne gelir? Hükmü kaza, hükmü kader..

Diyordu. Sonra elile bana işaret etti:

— Doktor Bey; Müddeiumumî Bey gelinceye kadar burada kalınız. Size ihtiyacımız olacak..

Bu emre boyun eğdim. Lâkin komiser, Halim Siret Beyi köşke göndermekte biraz geççe kalmıştı. Bizim bağ yerinde uzun zaman kalmamızdan şüphe eden, meraka düşen kadın misafirler, köşk halkı, bahçeye uğramışlardı.

(Bitmedi)

Kandrada kurtlar bir çocuğu parçalıyorlardı

Büyük kardeşi ocaktan aldığı alevli odunla zavallıyı kurtardı

KANDRA, (Milliyet) — On gündenberi burada kış hükmünü tamamen icra ediyor.. Etraf ve civar tamamiyle bembeyaz.. İki üç pazardanberi köylüler bir şey satmak veya almak için pazara bile gelemiyorlar.

Yollar kapalı.. Kaza merkezine çok yakın bulunan bazı köylerden köylüler pek çok zahmetle ve yolda çok vakit geçirerek buraya gelebilmektedirler..

Kandra kaza merkezinin bulunduğu yer, mevki itibariyle etraf ve civara nazaran daha alçak ve kuytu bir mahalde bulunması dolayısiyle her tarafta kar fazla miktarda yığılmıştır.

Yollar bu yüzden kapalı bulunduğundan hiç bir vesait işlememektedir. Ve bu suretle 47 kilometre mesafede bulunan İzmit ile posta muhaberatı ancak telgraf vasıtasiyle mümkün ise de mektup ve saire göndermek şimdilik mümkün değildir. Havaların biraz daha açılması beklenilmektedir.

Akça Şehir civarında ve muhtelif mahallerde elliye yakın telgraf direği yıkılmış bulunduğundan gerek Karasu ve gerekse Akça şehirden hatların tamiri için telgraf çavuşları yola çıkartılmış ve Kandradan da yardımcı çavuş istenilmiştir. İzmit posta muhaberatının temini için posta otomobili işlemediğinden dolayı, böyle müstesna zamanlarda eskidenberi yapıldığı şekilde, yaya veya atlı bir postacı gönderilmek istenilmiş ise de, kasabada bazı tanınmış arabacılar hayvanla gitmek üzere on beş lira gibi fazla bir para istedikleri için muvafık görülmemiştir.. Kandra Spor klübüne mensup gençlerin de bulunduğu bir mecliste bu husus mevzuu bahsedilmiş ve sporun yalnız futbol oynamaktan ibaret olmadığı söylenilmiştir. Bunun üzerine bu sözleri kendilerine yedirem'yen sporcu bir kaç genç, bu sözler altında kalmadıklarını ispat etmek ve postayı temin edebilmek için, tipinin yavaşlaması ve havanın lodosa çevirmesi üzerine bir hayvanla yola çıkmışlardır.

Maamalih yollarda gene fazla miktarda kar mevcut bulunmaktadır.

Evvelce bildirildiği şekilde, kardan bir gün evvelki fırtına dolayısiyle Kefken adası koyuna sığınan fırtına ve suların cereyanı hasebile o geceleyin zincirlerini tarayarak ve bilâhare kopararak Cebeci odun iskelesi civarında kayalara oturan Misakı Millî vapuru kar ile yeniden başlıyan tipi ve fırtınadan dolayı fazla miktarda hasara uğramış ve gemi eski bulunması dolayısiyle kısmen alt ve yan omurganları da parçalanmıştır. 14 kişiden ibaret ibaret tayfasından bir kısmı Kandraya gelmişlerdir. Beş tonluk kestane sepetçi çubuğu yüklü bir motör de sığınmak için yetişmek istedi Ayva deresine gidemiyerek suların cereyanı ile karaya düşmüştür.

Kandrada müstacel işleri bulunmasından dolayı, havanın lodosa çevirmesi ve mülâyimleşmesi üzerine Kandraya gelebilen 8 - 10 saatlik uzaktaki köyler ahalisinden bir iki kişi de yollarda fazla miktarda kar bulunduğundan bahsetmektedirler.. Ve bilhassa orman kenarlarında bulunan köylere bazı aç kurtların indiği ve bir kaç tane de karasığır hayvanını da parçaladıkları anlaşılmıştır. Gene bu köylülerin anlattıklarına nazaran Kandra Şeyhler nahiyesine tabi Kusça köyü ahalisinden Necip çavuşun Kemal ismindeki çocuğu büyük bir tehlike geçirmiştir.

Hâdise şu şekilde cereyan etmiştir:

Kusça köyünde Necip Çavuşun evi köyün yüksek bir mahallinde, münferit vaziyette ve ormana daha yakın bulunmaktadır.. Evin senelerdenberi kapısı önünden ayrılmıyan, uzun tüylü bir köpeği vardır. Tipinin kesildiği günün akşamı, hava karardığı başladığı zaman ormandan bir kaç tane aç kurt çıkmış ve köyün içerisine doğru saldırmışlardır.

Köyün bir çok köpekleri havlamışlar ve kaçabilenler kaçmış ise de bir iki köpek bu sırada aç kurtlar tarafından parçalanmışlardır. Kurtların bir kaçı Necip Çavuşun evi ve bilhassa kapısı önünde nöbet mevkiinden uzaklaşmıyarak havlamakta olan köpeği üzerine hücum etmişlerdir. Dışarda ev köpeğinin havlaması ve bilâhara bir boğuşmanın mevcudiyeti evin içinden de işitilmiş ise de fazla ehemmiyet verilmemiştir. Bu sırada Necip Çavuşun altı yaşındaki oğlu Kemal pencereden dışarıya bakmış ve küçüktenberi alt alta üst üste oynadığı çok sevgili zavallı köpeğinin kendisine benziyen bir çok hayvanlar tarafından fena halde sıkıştırıldığını görmüştür.

Bunun üzerine hemen kapıyı açmış ve eline aldığı bir sopa ile zavallı arkadaşını kurtarmak için çıplak ayakları ile karların üstüne basa basa koşarak boğuşma mahalline gitmiş ve köpeğe benziyen hayvanlara yani kurtlara epeyi sopa çalmış ise de hayvancağızı onların elinden kurtarmağa muvaffak olamamıştır. Aç kurtlar zavallı köpeği parçalıyarak gene zavallı küçük Kemalin gözleri önünde ve ötelerine berilerine inen mütemadi sopa darbelerine aldırmıyarak yemişlerdir.

Aradan az bir müddet geçince dışardan zavallı küçük Kemalin sesi evden işitilmeğe başlamıştır.. Bunun üzerine pencereden dışarıya bakan küçük Kemalin 17 yaşındaki büyük ağabeyisi İsmail kardeşinin üzerine kurtların hücum ettiklerini ve yere yatırdıklarını alacaka karanlık içerisinde seçmiş ve hemen ocakta yanan büyük odunlardna bir tanesini alarak kardeşinin imdadına süratle yetişmiştir.

Bu suretle hareket eden İsmail bir taraftan bağırmakla beraber, bir taraftan da alevli odunu sallayarak kurtları korkutmuş ve kardeşini kurtarmış, eve almıştır. İki kardeş eve giderken kurtların bir defa daha hücumlarına karuz kalmışlarsa da alevli odundan korktukları için fazla bir savlet göstereememişler ve bilâhara ormana doğru uazaklaşmışlardır.

Küçük Kemalin elbiseleri tamamen yırtılmış olmakla beraber vücudü de epeyi çizilmiş ve sıyrılmıştır. Omuz başında biraz yarası varsa da ehemmiyetli olmadığı söylenilmektedir. Geçirdiği tehlikeye rağmen küçük Kemal:

— Gâvur gibi kafalarını uçurduğumun domuzları, Kasap Ahmetlerin Ayşenin Ağası gibi koca boynuzlu dombay kadar köpeğimi parçacık parçacık dişlediler de.. Kabarık kuyruğu ile yeftin ayaklarını ortalıkta bıraktılar.. diye ağlıyormuş..

Maamafih Kemal köpeğinin kocaman tüylü, muhteşem kuyruğunu bir hatıra olmak üzere yanından ayırmamaya başlamış..

Bazı köy ihtiyarları, ertesi günü hâdise mahalline geldikleri zaman kurtlara ait ayak izlerinden istihraçlarına nazaran hayvanlar içerisinde azman ve ulu bir kurt varmış.. Binaenaleyh buraları bir defa daha kolaçan etmesi ihtimal dahilinde imiş.. Onun için köylülerin silâhlıları bu sürüyü bulup mutlaka avlamak ve bu suretle yeniden vaki bir tecavüze mani olmak için ava çıkmışlar ve bir kurt ini bulmuşlarsa da ancak inden kaçmak istiyen iki kurdu vurmak mümkün olmuştur. İn içerisinde ayrıca beş yavru kurt bulmuşlarsa da, derileri alınamıyacak derecede küçük bulunmaları dolayısiyle hemen orada öldürülmüşlerdir.

Yavruların bu suretle öldürüldüğü haberini işiten ve kurt azmanı köpek almak istiyen, kurt yavrusu aramakta olan buralı bazı kimseler pek müteessir olmuşlardır. Maamafih çocuğun kurtulduğuna herkes sevinmektedir.

Bir cinayet

ADAPAZARI, 21 — Bugün pazar yerinde bir cinayet oldu, Fehim isminde biri Saniye hanım isminde birini omuzundan bıçakla yaraladı. Fehim 25, Saniye hanım 45 yaşındadır. Cinayetin sebebi henüz belli değildir.

Fehim yakalanmıştır. Yaralı kadın da hastaneye kaldırılmıştır.

Balıkesir doğum evi

Mütevazı yirmi yatağı ile köylüye ve şehirliye yardımı dokunan bir müessese

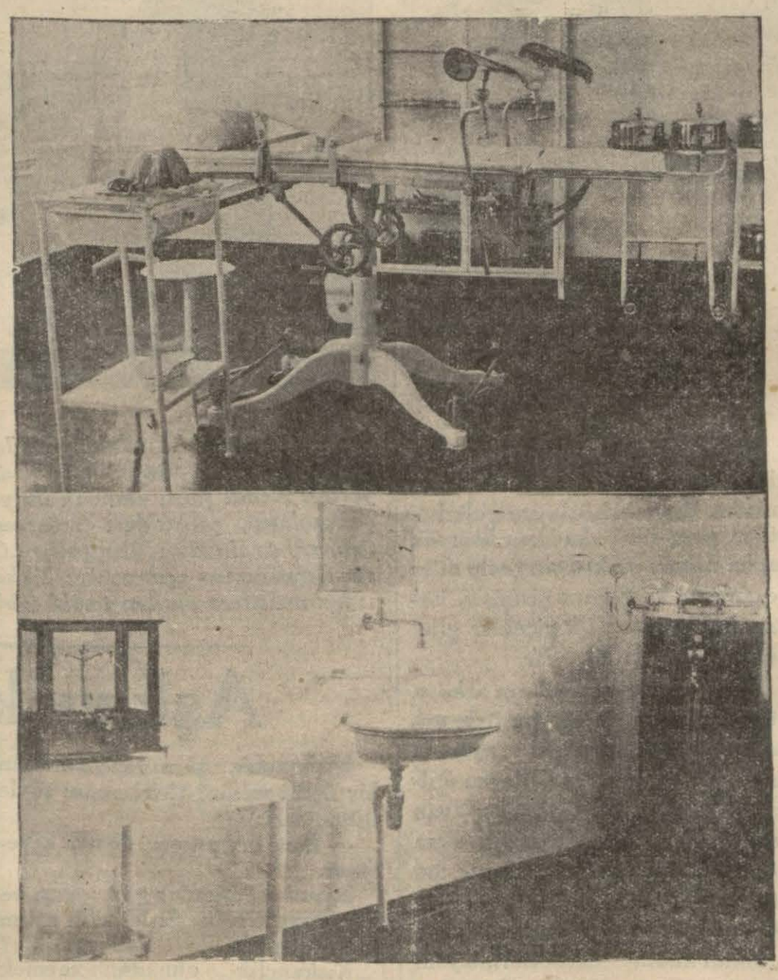

Yukarıda ameliyat salonu, aşağıda ihzar odası..

BALIKESİR, (Milliyet) — Vilâyetimizin mükemmel sıhhî teşkilâtı arasında hususî bir mevkii olan Balıkesir doğum ve çocuk bakım evinin neler yapmakta olduğunu ve faaliyetini ne dereceye kadar ilerlettiğini merak edenler arasındayım.

Her gün bir çok köylü ve şehirli gebelerin, gebeliğin ve doğumun en zor zamanlarında müracaat ettikleri bu evi gezdikten ve esaslı malûmat edindikten sonra, kanaat getirdim ki bu müessese her türlü senanın üstüne çıkmıştır. Bu eser de yüksek cümhuriyetin eseridir.

Meş'um saltanat devrinde köşede bucakta sürüne sürüne ölüme mahkûm edilen ve nihayet pis ve ekseriya malûl bir acuzenin tükrüğünde şifaî bir tılısım peşinde bırakılan hasta, zayıf, soluk, köylü ve hattâ şehirli kadınalrı bir gözönüne getiriniz.. Bu acı, yürekler paralayıcı tablo yanında bir de şimdi içinde her türlü asrî teçhizata kavuşmuş mütehassısların elindeki temiz, mükemmel doğum evlerini canlandıran şefkat, ilim dolu tabloya bakınız. Yalnız bu büyük fark Türk milletinin terakkideki hızına kâfi bir misaldir.

Evin geniş kapısından bahçeye giriyorum. Bugün ziyaret günüdür. Bir çok köylü ve şehirli kadınlar bir mabette imişler gibi sessiz sessiz çıkıyorlar ve giriyorlar.

Müessesenin başhekimini soruyorum, bir hemşire beni bekleme odasına alıyor, bir gölge gibi haber vermiye gidiyor. Pek az bir zaman sonra Ahmet Halit Beyle karşı karşıyayım. Kendisini meşgul etmekten korkuyorum, onun fikri şüphe yok hastalarında.. Fakat maksadımı anlatıyorum. Beni dikkatle dinledikten sonra nezaketle diyor ki: "Çalışıyoruz ve bu, vazifemizdir.,,

Ve anlatıyor:

— Burası, diğer sekiz muhtelif vilâyette mevcut olan emsali gibi doğrudan doğruya Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâleti tarafından tesis ve bütün masrafı gene bu vekâlet tarafından deruhte edilen doğum evleri memleket sıhhati ve nüfus siyaseti için en iyi temeldir.

Müessesemizde onu doğum vakalarına, onu da hasta çocuklara ait olmak üzere yirmi yatakla çalışıyoruz. Fakat müracaatin çokluğu, yüzünden doğum kısmı ekseriya on beş yatağı geçiyor.

Müessede yalnız doğum vakaları ve kadın hastalıkları ile meşgulüz. Ayrıca mütehassıs bir çocuk hastalıkları doktorumuz var, buna ait dairemiz ayrıdır.

Müessesenin hemşire, hastabakıcı ve müstahdemini müsaittir. Şimdi müesseseyi görebilirsiniz."

Ve gezmiye başlıyoruz. Müessesenin methali zaten ilk fikri veriyor. Burada sonuna kadar bir temizlik, beyazlık ve intizam var. Bütün eşya, malzeme bilen ve uğraşan ellerin şahididir. Her yeni kısımda bu temizlik ve intizam insanı hayran bırakıyor. Ameliyathane en asrî teçhizata maliktir. Doğum odaları, hasta çocuklara mahsus küçük zarif bölmeler hep beyaz renklere bürünmüş, temizlik ve sükûn içinde bize takdir ve huşu hissi telkin ediyor. Ücretli bir çok hastahanelerden daha mükemmel bir yerde bulunduğuma şüphe yok. Bu binanın içinde neler yapıldığına, ne ince bir emek sarfedildiğine vakıf olmak için binanın dış tarafının harap manzarasını görmek yeter. Halit Beyin yorulmak bilmez mesaisi neticesinde elde edilen bu güzel neticeden dolayı onu ne kadar tebrik etsek gene azdır.

Bu arada çocuğu kucağında bir genç ananın yatağında mes'ut ve mütebessim uzandığını, büyük bir tehlike atlatmış olan diğer bir yaşlı ananın neler hissettiklerini sordum. Genç ana, yavrusunu okşıyarak gülüyordu:

— Halit Beye ve hastahaneye minnettarım, dedi.

İhtiyar hasta soluk çehresine iradî bir canlılık vermişti:

— Oğlum, devlete Allah zeval vermesin, ölümden kurtuldum, diyordu.

Halit Bey çalışma odasında büyük defterleri karıştırıyordu, bir takım notlar çıkardı ve:

— Lûtfen beraber tetkik edelim, dedi.

Müessesenin teessüsünden beri iki sene geçmiştir. Bu devrede bu bakım evinin yaptığı işlerin neler olduğunu göreceğiz. Ayaktan müracaat eden gebe ve hasta kadınların muayenesi 3964, tabiî veya ârızalı doğumlar, ihtilâtları hasebile yatırılarak tedavi edilen hastalar 587 dir.

Bunların 269 una doğum ameliyatı veya nisaî ameliyat yapılmıştır.

Çocuk hastalıkları mütehassısı bu müessesede 8 aydır çalışıyor, ayakta tedavi edilen hasta çocuklar 1126, müessesede yatırılarak tedavi edilen hasta çocuklar 6.

Bu rakamlar cümhuriyet devrinde bu ana ve yavru hamisi müesseseden ne dereceye kadar istifade edildiğine delildir. Bu hakikati ve memnuniyeti mucip neticeyi bizzat tetkik etmiş bulunuyorum. Öz yurdun her köşesinde bu müesseselerin kurulmasına ne kadar büyük bir ihtiyaç var. Sıhhiye Vekâleti bu müesseseleri kurarak memleke te en büyük hizmeti yapmıştır.

Dilsizler ne yapacaklardı?

KARŞIYAKA, 25 — İzmir zabıtası İstanbuldan buraya gelmiş olan iki dilsiz ile diğer beş arkadaşlarını tevkif etmiştir.

Bu yedi dilsizin İzmir dilsiz ve sağırlar müessesesi müdürü Necati Kemal Bey hakkında fena niyetler beslemekte olduklarından ve bu fena fikirlerini tatbik için İstanbuldan buraya geldiklerinden şüphe edilmektedir. Hepsi nezaret altına alınmıştır. Tahkikat yapılıyor.

Ergani madende bir gün

Yalnız demiryolu değil, bütün köylerden de kasabaya şoseler uzanıyor

ERGANİ, (Milliyet) — Ergani, Elâziz - Diyarıbekir yolu üzerinde büyük bakır madenlerinin bulunduğu sahada dağlar arasında 3000 e yakın nüfuslu bir kasabadır. Ergani etrafında bir hayli dağ, bahçeler bulunması dolayısile lâtif manzaralar arzeder. Buraya Ergani madeni ve yahut yalnız Maden ismi de verilmektedir.

Devletin Ergani madeni için ihtiyar ettiği fedakârlığı görüp işiten efkârı umumiyeye mahallî hükûmet'nin de bu fedakârlıkla birlikte takdire şayan bir surette çalışmakta olduğunu bildirmeği bir vazife addederek aşağıya yazıyorum.

Erganiye geldiği andan itibaren yaptığı pek büyük hizmet ve gösterdiği faaliyetlerle kendisini muhitine pek çabuk sevdiren kıymetli idarecilerden Maden Kaymakamı Mehmet Ali Bey son bir sene zarfında Erganide bir çok yenilikler vücude getirmiştir.

Tarihin Ergani maden şehir ve kazası hakkındaki hatasını söylemeğe hacet yoktur. Ancak madenin yapılış tarzı ve muhitine nazaran mevkii çok fena intihap edilmiş ve şimdiye kadar bir çok müsait fırsatlar zuhurunda bu vaziyetin tashihi mümkün iken Osmanlı idaresi tarafından maalesef düşünülmemiş ve fırsatlar kaçırılmış olduğu için Maden taliinin gayri tabiî cereyanına tabi olarak şimdiki mevkiinin vaziyeti tabiiyesinden azamî istifade ederek Ergani bakır madeni şirketinin ve şimendifer hattı inşaat kısımlarının faaliyetiyle başbaşa olarak inkişaf etmeğe başlamıştır. Bu müessesatta inşaat yükseldikçe kasabada ve kazanın her tarafında imarat artmaktadır. 932 senesi nihayetlerine kadar kaza dahilinde asayişi umumiyeye tesir eden vakalar eksik değildi. Kazanın mesuliyeti idariyesini Kaymakam Mehmet Ali Bey deruhte ettiği andan itibaren senelerdenberi mahkûm ve maznun olarak dolaşan altı şerir tuttu rulup adliyeye verilerek bunlara ait kayıtlar kapatılmıştır.

Zabıtanın malik olduğu kudret faaliyete getirilmek suretile derdest edilmemiş bir kaç vaka fa ili kalmamış, bir sene evvel gece yolculuğu ve otomobil seyri memnu olan Maden kazasının bugün her noktasında her zaman için em niyetle gezilebilecek vaziyet hâsıl olmuştur. Bu husus 933 senesi martına kadar üç ay zarfında ikmal edilmiştir. Bundan sonra kazanın imar ve inkişaf vaziyeti başlıyarak evvelemirde muhabere ve telefon hususatı tanzim ve temin edilmiş, kasabanın hükûmet konağı ile belediye binasından ve bir kaç şirket binalarından başka seçilemiyen şehir binalarının kısmı azamı badana ettirilerek kasaba beyaza bürünmüş ve çarşı civarında asrî bir umumî abdesane yaptırılmış, dar olan kasaba sahasının icap eden yerleri istimlâk edilerek düzelttirilmek suretiyle pazar yerleri meydana getirilmiştir.

Kırk sene evvel yapılmış olup bu güne kadar tamir görmiyen hükûmet konağı Maliyenin verdiği tahsisata inzimam eden halkın kuvvetli yardımı ile mükemmelen tamir edilerek kırk sene evvelki haline getirilmiştir.

Kasabanın Elâziz ve Diyarıbekir yolları ile kesilmiş olan otomobil yolu üzerindeki muazzam köprü muhasebei hususiyeden 7000 lira kadar para sarfile tamir ve inşa edilmiştir. Dicleye dökülen Mihrap deresinin her iki yamacında vaki kasabayı yekdiğerine rapteden Mihrap dere üzerindeki 15 metre uzunluğunda kârgir köprü belediyece lâzımı gibi tamir ve tecdit edilmiştir.

Köprünün her iki başı icabına göre açılarak tanzim edilmektedir. Şehrin çarşısı içerisinden geçerek Bakır madeni şirketine giden yol tanzim ve icap eden mahaller istimlâk edilerek maden suyu üzerindeki iki beton köprü yapılarak ve yolun tarafeyni düzelttirilerek ıslah edilmektedir.

Pek dik olması dolayısile maden sahasına çıkmakta müşkülât çeken otomobiller az zaman sonra bu yoldan kolaylıkla geçeceklerdir. İnşasındanberi yanına tekerlekli vesait çıkmıyan hükûmet konağına doğru umumî yoldan açılan cadde üzerinden ilk defa olarak Ordu müfettişi Ali Sait Paşanın otomobilleri çıkmış ve müşarinüleyh hükûmet konağını ziyaret etmişlerdir. 931 senesinde belediye ile müşterek bir müteşebbis tarafından inşasına başlanılmış olan otel binası 933 senesi bidayetinde ikmal edilerek on beş odalı bir misafirhane hazırlanmış ve binanın temettüatından olarak mükemmel bir gazino ile on dükkân şehir çarşısına ilâve edilmiştir. Bu bina birinci senede 2000 lira icar temin etmiştir.

Vaziyetin gayri müsait olmasına rağmen şehrin lâğım tertibatı ikmal edilmiştir. Methal ve mahreç yolları tanzim edilmekte, istimlâki icap eden yerlerin muamelesi ikmal edildikçe tatbikat sahasına geçilmektedir.

934 ve 935 seneleri içinde şehir su yollarının ıslahı için tertibat alınmıştır. Şehrin elektrikle tenviri de bir gün meselesidir. Maden 934 malî senesine Gazi Hazretlerinin heykellerini kucaklamış ve sinesine basmış olarak girecektir.

Vali Tevfik Sırrı Beyin pek yerinde ve zamanında vaki teşebbüslerile vücude getirilmeye başlanmış olan Köylü yardım bankası namına Maden kazası köylerinden sandık namına ekilen 800 liralık zahire nakte tebdil edilerek Elâziz İktısat Bankasına teslim edilmiştir. Bu sene zarfında bu miktar bin lirayı tecavüz edecektir. Şimendifer yolu inşaatı dolayısiyle etrafa açılan yollar civar köylere raptedilerek hattın ikmaline bütün köyler araba ve otomobil yolu ile kaza merkezine raptedilmiş olacaktır. Hususî muhasebe idaresince Bakır şirketine haspellüzum devredilen binalara mukabil şirket tarafından otuz bin lira sarfiyle asrî bir ilkmektep binası inşa edilmiştir. Bu mektebe levazımı tedrisiye tedarikile iştigal edilmektedir.

Ergani hükûmet konağı, köşede Kaymakam Mehmet Ali Bey..

KADIN MODASI

Artist berberin elinde kadın saçları

Bir kaç sene evvel genç kızlarımız arasında bir salgın halinde tesadüf ettiğimiz kazılmış ense modası çok şükür gene modanın selim bir zevke rücuu ile ortadan kalktı. Bu mavimtrak enselerden yorulan modanın sahhar eli, küçük, zarif, başları başka bir şekle irca etti ve günün birinde bir kanun çıkararak, kadına en güzel tabiî ziyneti olan saçını iade etti.

Bittabi şapkalarda saçların bu günkü halinde göstermesi icap eden zarafet ve cazibeyi tamamlıyacak hale ifrağ edebilir. Bidayette modistraların ekzantrik fantezileri zannedilen bu şapkalara gün geçtikçe gözlerimiz alıştı ve bu şapkalar da saçlarının biçimine bir tekâmül göstererek bugünkü hallerine geldiler. İyi bir sosla balığı yemek nasıl mümkün olursa, iri bir şapka ile de bir çok saçlar, bu kış gözlerimizi okşadı.

Fakat şimdi saçlar gene uzamakta devam ediyor, bakalım büs bütün uzayacak mı, yoksa bugünkü halini mi muhafaza edecek. Her halde bu yaz saçlara göre ortaya çıkarılacak şapkaları merak ediyoruz.

Yukarda bu sene Londra balolarından birinde nazarı dikkati celbeden ve 500 İngiliz lira mükâfat alan saç tuvaletlerinden biri, sağda ve solda artist kadın berberinin eline mutiane teslim edilmiş kadın başlarında iki tahavvül..

Bahar şapkaları

Biz baharın geldiğini ekseriya hiç farkına varmadan şapkalardan anlarız. Bir sabah işimize giderken yolda genç bir kadının başında şapka nazarı dikkatimizi celp eder ve anlarız ki bahara girmişiz. Baharı haber veren ilk çiçekler gibi, bu şapkalar da böyledir.

Moda, bu kış şapkaların arkaya atılmasını tecrübe etti ve öyle anlaşılıyor ki önümüzdeki aylarda şapkaları hep enseye doğru atılmış göreceğiz. Bir gözü kapayan eski biçim şimdi değişiyor, sima bütün bütün meydana çıkıyor, buna muakbil ense kapanıyor, alın üzerinde saçlardan aranjlar...

Şimdi kadın berberlerine yeni bir meşguliyet çıktı demektir. Ancak bu sene bahar şapkalarında vualet kullananları da göreceğiz. Bilhassa fötr ve hasır şapkaların revaçta olacağını tahmin ediyoruz.

Renklere gelince, evvelemirde siyah.. Çünkü bu renk diğer bütün renklerle kolayca imtizaç edebiliyor. Tatlı maviye doğru temayül de vardır.

Sinema stüdyolarındaki yıldızlar, Ballerin heyetleri, figüranlar iş haricindeki bazı zamanlarını biraz da okuyup öğrenmeğe tahsis ediyorlar. Kendi şahsî okumak ihtiyaçları haricinde, bir de stüdyolarda çalışanların, çalıştıkları müessese sahiplerinin istedikleri bilgilerle de müsehhez olmaları lâzımgeliyor. Onun için stüdyolarda bunlara mahsus dershaneler- açılmıştır. Yukarıdaki resim bir stüdyo dershanesinde kız artistlere verilen tarihi tabiî dersinden alınmıştır.

Aşk ve kıskançlık

Kıskançlık, aşkın göze görünen bir delili midir? Çoklarımız şöyle düşünürüz:

— Beni kıskanıyor, demek ki seviyor.

İnsanlara o kadar göz yaşı ve kan döktüren bir kıskançlık aşkın başka şekilde bir ifadesi midir? Kıskançlık olmadan sevmek mümkün değil mi? Hiç şüphesiz.

Tanıdığınız ilk kadına sorsanız hiç şüphesiz alacağınız cevap şudur:

— İnsan sever de kıskanmaz mı?

Ağır başlı bir erkeğe sorsanız, vereceği cevap hafifçe değişebilir:

— Kıskançlık her zaman aşkın bir delili addedilemez. Fakat kıskanmadan da sevmek güç şey..

Demek ki bu noktadan kıskançlığı ikiye ayırmak lâzımgeliyor: Erkek kıskançlığı, kadın kıskançlığı.

Bazıları kıskançlığı aşk ile değil, izzetinefis ile tarif etmek lâzımgeldiğini söylerler. O halde kıskançlık aşktan tamamile ayrılıyor demektir.

Hepimiz çok karı kocalar tanırız ki, senelerden beri bir çatı altında yaşarlar. Ateşli hislerinin ilk alevleri sönmüştür. Hattâ artık birbirlerine yabancı gibidirler. Erkek sadece aile gemisinin dümencisidir. Yemek masrafı, evin kirasını, vergileri, karısının elbise vesaire masraflarını öder. Kadın mutpağa, çamaşıra, evin temizliğine bakar.

Eğer bu karı koca bidayette sevişmişlerse, artık aralarında aşk bir daha gelmemek üzere veda edip gitmiştir.

Şimdi kim iddia edebilir ki, içlerinden herhangi biri diğerine karşı ihanete kalksa, ihanete uğrayan anında kıskançlık göstermesin? Hem de ne müthiş kıskançlık!

Demek ki kıskançlıkla aşk arasında ilk görünen zahirî münasebet pek te yerinde değil.. Aşksız kıskançlık ta oluyor.

— O Benim kocamdır, kimseye el sürdürmem, hele biri yan baksın.

Bunu söyliyen kadın, kıskançlıktan mı söyliyor? Elbette! Eşhası bir aksederseniz, vaziyet gene birdir.

Iş buraya kadar gelince, insanı bir düşünce alıyor, muhakkak kıskançlığın olduğu kadar, sevdanın da bin bir türlü şekli var.

Fakat bu bin bir türlü şekil muhakkak iki umumî sınıfa ayrılabilir: Maddî ve cismanî kıskançlık, fikrî ve manevî kıskançlık.

Bir erkeği seven, fakat erkek tarafından sevilmiyen bir kadın tasavvur ediniz. Yahut beraber oturmasınlar, aralarında mesafe bulunsun, sadece fikrî münasebetleri vardır. Meselâ kadın edebiyat meraklısıdır, erkek kuvvetli bir ediptir. Kadın yazılarını severek okuyor. Bu kadının maddî ve cismanî cihetten erkeği kıskanması abes olur. Fikrî münasebtlerini mektuplarla temin ettiklerini kabul edelim. Bu kadın eğer bu hislerine karşı mukabele görmezse, mutlaka mustarip olur. Mukabele görürse içinde temiz bir saadet duyar. Her iki cihette de bu kadın, edibin hayatında gelip geçen kadınları maddî ve cismanî taraftan kıskanabilir mi? Kısa bir tesadüf ikisini de birleştirir ve cismanî münasebetleri olursa, o zaman kadın sevdiği erkeğin kolundan geçen kadınları düşünür ve ıstırap duyar. Edip ondan sonra bir daha avdet etmemek üzere uzaklaşsa bile, mektuplar devam ettiğine göre artık bu kadında manevî kıskançlık başlamıştır. Çünkü edibin zevklerine uygun zevkte, zekâsına uygun zekâda başka bir meçhûl kadının çıkıp onu kendisinden çalmasından korkar. O zaman mektuplar veyahut mülâkatlar seyrekleşecektir ve kadın tehlikeyi hissedince — ki her şeyi hisseder — manevî bir kıskançlık başlıyacaktır.

Karı kocaya gelince, kadının tabiî bir hissin sevkile kocasının cebelerini araması, mektuplarını okuması, telefon muhaverelerini dikkatle dinlemesi neye atfedilebilir? Eğer kocasından şüphesi varsa maazallah.. Artık o aileden hayır yoktur. Kıskançlık denilen hastalığın mikrobu bir defa girdi mi, artık tedavisi kabil değildir.

Kadın fedakâr, metin, cesur ve mütehammil olmadıkça kıskançlığı en sonunda aileyi yıkar.

Şehir gençliği Komitesi?!

(Başı 1 inci sahifede)

Gene Tramvay şirketine göre, ikinci hâdise de şudur:

Bundan bir müddet evvel gene bir genç yolcu Tünel turnikesi üzerinden biletsiz olarak geçmek istemiş ve memura da:

— Ben talebe cemiyeti reisiyim, para veremem.,, demiş ve daha bazı tehdit yollu sözler sarfetmiştir.

Üniversite rektörlüğü, Tramvay şirketinden gelen tehdit mektubu suretini ve tezkereyi fakültelere tamim etmiştir. Fakülteler hâdise etrafında tahkikat yapmaktadırlar. Üniversite rektörlüğü Millî Türk Talebe Birliğinin de malûmatına müracaat etmiştir. Talebe birliği bu husustaki cevabını Üniversite rektörlüğüne vermiştir. Zabıta da, diğer taraftan şirkete tehdit mektubunu yollayan meçhul şahsı aramaktadır. Millî Türk Talebe birliğinde yaptığımız tahkikata göre bu tehdit mektubu ve diğer iki hâdise ile Talebe Birliği alâkadar değildir. Millî Türk Talebe birliği alelâde iki zabıta vakasının Tramvay şirketi tarafından rektörlüğe bildirilmesini üzüntüyle karşılamıştır.

Talebe Birliği vaziyetin vazıh bir şekilde Tramvay şirketine bildirilmesini ve Türk Talebe birliğinin hiç bir vakit böyle âdi vakalarla uğraşmıyacağını anlatmasını Üniversite rektörlüğünden rica etmiştir.

Himmet pehlivan

(Başı 1 inci sahifede)

reş yapamıyacağını göstermiştir.

Hal böyle ollunca iş başka noktadan tutulmuştur. Himmet gibi bir güreşçinin bu şekilde spor hayatından çekilmesinden mütevellit şahsi bir zararın ne olacağı etraftan soruşturulmuş ve Avrupa federasyonlarının fikirleri de alındıktan sonra bu miktar bir milyon lira olarak tesbit edilmiştir. Bunun üzerine dava ikame edilmiştir.

Himmet gerek kuvvet, gerek kabiliyeti bedeniye itibarile kendisine fevkalâde ümit beslenen bir güreşçimiz idi.

Himmetin ağır sikletler arasında birinci derecede muvaffak olabilmesine hiç bir mani yoktu. Boyu, sikleti, kuvveti, zekâsı, kabiliyeti kendisine Türk güreş âleminde çok parlak bir mevki vermişti. Himmetin sol kolunun kırılması Türk güreş âlemini haklı bir kedere düşürdü. Bu sakatlığın tedavisi için federasyon Himmeti derhal Alman hastanesine yatırdı. Fakat kendisinin şikâyeti üzerine yapılan muayenede kolun iyi olmadığı ve kemiklerin biribirine kaynamadığı anlaşılmıştır.

Açık maron yünlü tayör

Öğleden sonra giymek için ipek bejden maron kadife garnitürlü rop

Tarihî roman: 69

Güneşin Oğlu

Yazan: İskender FAHREDDİN

Dedi.. Batıkuşu Mersâ'nın adını duyunca sevincinden ne söyliyeceğini şaşırmıştı.

— Bora'dan ne çabuk bezdi?

Diyerek, yanyana yürüdüler ve çadırdan içeriye girdiler.

Hitay:

— Ben sana onu getireceğime söz vermiştim. Işte sözümde duruyorum..

Dedi ve yerde serili bir kaplan postunun üstüne oturdu. Konuşmağa başladılar:

— Beni Sertelli'den kovdukları için, Bora ile karşılaşsam elini öpeceğim...

— Yeni hayatından çok memnunsun demek..!

— Binlerce insanın başına geçip koyun sürüsü gibi gütmek ne zevkli iş...

— Fıratlıları da elde edebildin mi?

—Reislerine elçi gönderdim. Bugün yarın müspet bir cevap geleceğini umuyorum.

— Suriyeye gideceğini söyliyorlar..!

Batıkuşu aç kurt gibi gözlerini açtı:

— Nerden duydun?

— Ur'da herkesin ağzında..

— Bora bu haberi işitince ne yaptı?

— Hiç.. Dudağını büktü.

— Dudağını mı büktü? Benim Suriyeye gideceğime inanmıyor mu?

— Onun Suriyede gözü yokmuş: "Biraz da Batıkuşu dolaşsın.. Zengin olsun!,, diyormuş.

Batıkuşu sinsi bir av köpeği gibi dişlerini göstererek sırıttı:

— Elbette zengin olacağım.. Hattâ Kral Oşaser'in tacını bile giyeceğim.

Çoban kızı, Batıkuşu'nu kudurtmaktan hoşlanıyordu.

— (Oşaser)in tacı çok kımetli imiş diyorlar ama, ben üstündeki taşların göz kamaştıracak kadar parlak görmedim..

Dedi. Batıkuşu tekrar gözlerini açarak:

— Ne diyorsun? Dedi, Suriye Kralının meşhur tacını sen nerde gördün?

Hitay soğuk kanlılığını muhafaza ederek cevap verdi:

— (Bora)nın Ur'daki evinde..

Batıkuşu yarı inanır, yarı inanmaz bir tavırla dişlerini gıcırdatarak güldü:

— Rüyada görmüş olmalısın, Hitay! (Oşaser)in tacı, bütün dünyanın gözünü kamaştıran bir hazinedir. Ben onu mutlaka elde edeceğim.

Çoban kızı biraz daha ciddî göründü:

— Ben yalan söylemesini bilmem.. Kavuşmak istediğin tacı gözlerimle gördüm: Elmas ve zebercetlerle süslenmiş bir yığın altın parçası. Bana dünyanın hazinelerini verseler, onu başıma geçirmem...

Batıkuşu, çoban kızının yanına oturdu:

— O halde Güneş'in oğlunu biran evvel gebertmeliyim.. Söyle bakayım, bu taç o yaban kartalının eline nasıl geçmiş.?

Hitay, Kral Oşaser'in Batıkuşu'na gönderdiği tacın Bora'nın eline nasıl geçtiğini anlattıktan sonra:

— Fakat, Güneş'in oğlu bu tacı hiç benimsemedi ve şehir muhafızına: "Bir tarafa atıver, dursun!,, dedi. O vakit herkes anladı ki, Bora sahiden yurdunun yükselmesi için çalışıyorlarmış.. Elmaslar ve zebercetlerle süslenmiş altın taçlarda gözü yokmuş.

Batıkuşu hiddetinden yerinde oturamıyordu.

Yumruklarını sıkarak çadırın içinde dolaşmağa başladı:

— Beklediğim taç ayağıma gelmiş.. O halde evvelâ Ur şehrine baskın yapacağım.

Hitay:

— Acele etme, dedi, önce Mersâ'yı kurtaralım. Ondan sonra Ur'u basar ve Bora'dan öç alırsın!

* * *

Aradan bir gün geçmişti.

Batıkuşu Ur şehrine baskın yapmağa hazırlanıyordu.

Hitay bir gün sonra Ur sınırına dönecek ve oraya gelecek olan (Mersâ)yı alıp Batıkuşu'na getirdikten sonra, tekrar Türk akıncılarının yanına dönecekti.

Batıkuşu'nu böyle aldatmıştı..

Çapulcuların çolak reisi Mersâ'ya kavuştuktan sonra, onu Fıratlılara götürecek ve buna karşılık olarak ta Fıratlılardan yardım istiyecekti.

— Fıratlılardan iki bin atlı alsam kârdır. Fazla adama ihtiyacım yok. Başımdaki kalabalığı güçlükle besleyebiliyorum. Fakat, Fıratlılar erzak cihetinden zengindir.. Gelirken yiyeceklerini de birlikte getirirler.. Boğazlarını düşünmem.

Diyordu.

Hitay, Batıkuşu'nun çadırının yanında ufak bir çadırda yatıyordu.. Bir gün içinde herkese kendini sevdirmişti. O gün akşama kadar Batıkuşu ile beraber dolaştı.. Tepenin yamaçlarında tavşan ve karakuş avladılar.. Uzun boylu konuştular.

Hitay, çapulcuların reisini iyice kandırmış ve avlamıştı. Bu işi ömründe ilk defa yapıyordu. Çoban kızı o yaşa kadar ne köyündeki komşularına, ne de yaylâdaki çoban arkadaşlarına yalan söylememiş, kimseyi aldatmamıştı.

Çoban kızı kendi yurdunda doğruluk örneği olmuştu. Batıkuşu'nu avlamağa çalışırken, yurt kaygusu onu teselli ediyor ve yapacağı işi yurdunun selâmeti için faydalı görüyordu.

Hitay, bu katı yürekli ve duygusuz adamın başını ne yapıp yapacak, bir iki gün icinde koparacaktı.

Çoban kızı, yapacağı işin ehemmiyetini anlayordu. Muvaffak olamayıp ta ele geçerse, kendi kafasını koparacakları muhakkaktı. Hitay her şeyi göze almıştı. Kendi kendine:

— Hainin kafasını kopardıktan sonra, yakalansam da üzülmem.

Diyordu. O akşam Batıkuşu ile beraber yemek yiyorlardı.

Batıkuşu kartal etinden hoşlanmadığı halde, o gün adamlarına bir kartal yavrusu vurdurtmuş ve tüylerini yoldurarak kızartmıştı.

Kartal eti büyük kanatlı kuşların en lezetlisidi.. Fakat, Türkler kartal etini hele yavrusunu hiç yemezlerdi. Orta Asyadan Fırat kıyılarına inen Türklerin reislerinden biri, yolda bir kartal yuvasının altında ölmüş ve kartal büyük kanatlarını açarak ölünün üstüne germişti.

Türkler o vakitten beri kartalı mukaddes ve faydalı bir hayvan diye tanımışlar, ne uçarken ne de yuvasında ona ok atmamışlardı.

Hitay kartal etini bilmiyerek yemişti.

Batıkuşu içinden gülüyordu.

Yemekten sonra, konuşmağa başlamışlardı:

Batıkuşu:

(Bitmedi)

Mahkemelerde

Karar verildi

Postane binasının temamen adliyeye tahsisi kararlaştı

Postahane binasının tamamen adliyeye tahsisi kat'iyetle takarrür etmiştir. Postahane için Sirkeci istasyonu karşısındaki büyük arsaya yeni bir bina yapılacaktır. Bu bina paket postahanesini de ihtiva edecek bir şekilde inşa edilecektir.

Yeni binanın inşasına kadar İstanbul postahanesi münasip bir başka binaya, ihtimalki şimdiki paket postahanesinin bulunduğu yere, yahut ta gümrük dairesinin alt kat salonuna taşınacaktır.

Telgrafhane yeni binanın inşası ikmal edilinceye kadar şimdiki yerinde yani adliyece işgal edilen postahanede kalacaktır.

Bir sene sonra yeni bina yapılınca telgrafhane de nakledilecektir. Telgrafhanenin şimdi nakledilememesinin sebebi muhabere tesisatının bozulmasının ve yeniden tesisinin pek büyük mali fedakârlık iktihamını mucip olmasıdır.

Muhabere tesisatının yeniden yapılması fedakârlığı mucip olmakla beraber esaslı şekilde değil de muvakkat bir şekilde nakli de muhaberatta intizamsızlığı mucip olacağından şebekenin yeni yapılacak binaya esaslı şekilde nakledilinceye kadar olduğu yerde kalması daha muvafık bulunmuştur.

Postahane başka bir binaya nakledildikten sonra şimdiki posta gişelerinin bulunduğu salon icra dairesine tahsis edilecek ve icra dairesi yeni binaya ancak bundan sonra getirilecektir.

Serserilerle mücadele

İstanbul zabıtası köprü altında, çeşme yalaklarında, harabelerde, metruk bodrum ve mahzenlerde yatan serserilerle esaslı ve devamlı bir mücadele halindedir.

Bilhassa bunlardan sabıkalı olan eşhas derhal yakalanarak adliyeye tevdi edilmekte ve haklarında kanunî takibat yapılmaktadır.

Dün de bu güruhtan ve sirkat maznunlarından Mehmet, Nasri, Kemal, Girip Ömer ve Remzi isminde beş kişi daha yakalanmış adliyeye tevdi edilmişlerdir.

Müddeiumumilik bu hırsızlık maznunlarını istintak dairesine tevdi etmiştir.

Temyiz azalıkları

Münhal bulunan temyiz azalıkları için temyizce tertip edilen altışar namzetlik dört listeden İstanbuldan namzet gösterilen hâkimlerden birinci ceza reisi Vasıf ve ikinci ceza reisi Hâmit Beyler vekâletçe temyiz azalığına tayin edilmişlerdir.

Her iki reisin yerine hali içtimada bulunan adliye intihap encümenince yenileri tayin edilinceye kadar birinci ceza mahkemesine azadan Ertuğrul Sait Bey, ikinci ceza mahkemesine de Haydar Naki Bey vekâlet edeceklerdir.

Ağır ceza reisi Aziz ve Talât Beylerin temyiz azalıklarına tayinleri tahakkuk etmemiştir.

Hakimiyeti Milliye aleyhine bir dava

Orhon isimli mecmuanın muharrirlerinden Muallim Nihal Bey tarafından Ankarada çıkan Hâkimiyeti Milliye gazetesi neşriyat müdürü Naşit Hakkı B. aleyhine bir "Neşir suretile hakaret,, davası ikame edilmiştir.

Nihal Bey ayrıca hakaretâmiz telâkki ettiği yazıyı yazan Ahmet Muhip Bey aleyhine de dava açmıştır. Müddeiumumilik bu yeni davayi birinci ceza mahkemesine sevketmiştir.

Muhakemeye Naşit Hakkı ve Ahmet Muhip Beylere tebligat yapıldığı takdirde gelecek hafta başlanacaktır.

Ampul hırsızı

Çeşme meydanındaki bir kahveden tavla ve elektrik ampulü çalmaktan suçlu Cemal ve Ahmedin muhakemeleri dün ikmal edilmiştir.

Cemal ve Ahmedin suçları sabit olduğu için iddia makamı tarafından cezalandırılmaları istenilmiş, muhakeme karar tefhimi için talik edilmiştir.

Limon kaçakçı'ığı

Limon kaçakçılığından maznun Diyamandi, Muçaki, Ali, ve Arif efendiler hakkındaki davaya dün devam edilmiştir. Bugün saat 14 te karar verilecektir.

Başka güne kaldı

Bundan bir müddet evvel Osmanlı Bankasında bir kasaya konulurken yakalanan eroinlerin suçlusu olarak muhakemeleri görülen Kaldran, Hikmet ve Izzettin davalarına dün de devam edilmiştir. Muhakeme başka bir güne kalmıştır.

Halkevleri

Bursa, Adana, Meraş, Milâs, Kayseri ve Diyarıbekirden aldığımız telgraflarda halkevleri yıldönümünün emsalsiz bir surette tes'it edildiği bildirilmektedir.

Yeni neşriyat

Yeni adam

Yeni Adam'ın 9 uncu sayısı da çıktı. Bu sayıda bir çok ilim ve sanat makaleleri, dünya bilgi ve kültür haberlerile kısa tetkik ve tenkitler vardır. Tavsiye ederiz.

Sporcuların kavgası

Kabahat yalnız meydanı boş bulanlarda değil, meydanı boş bırakanlardadır

İş dediğimzi gibi oluyor: İçtimalar başladı...

Futbol heyeti evvelki akşam geç vakit fevkalâde olarak içtima etmiş ve Fenerbahçe - Galatasaray hadisesi müsebbiplerini şiddetle tecziyeye karar vermiş...

Şimdiye kadar sert, tekmeci, favulcü ve her maçta mesele çıkarmağa müsteit futbolcülere, bu futbolcülere karşı lâkayt davranan hakemlere her türlü müsamehayı gösteren bir heyetin ilk işi müstacel ve fevkalâde bir içtima yaparak tecziye kararları vermek olacağı belli idi. Ortada mes'ûl aranırken, futbol heyetinin vaziyet ve mevkii icabı atik davranarak ortaya mes'ûller atmak suretile kendi mes'uliystini unutturmak istemesi bir idarecilik taktikinden başka bir şey değildir.

Futbol heyeti bu fevkalâde içtimalarını ve müstacel kararlarını şimdiye kadar bir kaç kere meydana koyabilseydi, lâzımgelen tedbirleri alabilseydi şimdi hiç kimsenin böyle çirkin bir hadise ile meşgul olmasına mahal kalmazdı.

Futbolümüzün, nihayet cuma günü açılan bu yarasını biz ve bizim gibi bir çok kimseler de mevsim başından beri hemen her lik maçında görüyordu. Nitekim "Olimpiyat,, mecmuasının son sayısına arkadaşım Zeki Rıza ile müştereken yazdığım "Tekmeci futbolcüler" başlıklı yazıda bu nevi futbolcüleri, Avrupadaki şiddetli tedbirlere rağmen bizde bunlara müsameha edildiğini, bu halin Türk futbolünde yara teşkil ettiğini etrafile tahlil etmiştik.

Mevsim başlangıcından beri futbol sahalarında dolaşan fırtınanın evvelden ve bütün açıklığı ile hissedilerek yazılmış bulunan bu yazı, mukadder hadisenin çıktığı bir zamanda intişar etti. Bu yazıyı, böyle bir boranın er geç kopacağını hissedemiyen veya ettiği halde ehemmiyet vermiyen futbol heyetinin bir defa daha dikkatle okumasını tavsiyeyi lüzumlu görerek "Olimpiyat,, mecmuasından aynen iktibas ediyoruz:

"Bugünkü yazımızla, futbolün en mühim yarasına dokunacağız.

Aldığımız tip, seneden seneye kazara tehlikesiz bir tekme indiren veya hiç bir kasıt ve fena niyet beslemeksizin binde bir faul yapan futbolcüler tipi değildir. Esasen böyleleri bu kabilden bir hatâ işledikleri zaman herkesten fazla mahcubiyet ve ıstırap duyarlar.

Bizim neşter vurmak istediğimiz yara, faul yapmayı ve bilhassa tekme atmayı san'at ve itiyat haline getirmiş futbolcülerdir.

Bunlara en çok; oyun kabiliyetleri az ve bu kabiliyetsizlikleri yüzünden âciz ayni zamanda da korkak futbolcüler arasında tesadüf edilir. Fakat bunlar, kendilerinden daha iri ve daha sert oyunculara rastladıkları zaman kedi yavrusu haline gelirler. Bu, onların hılkatlerindeki korkaklıktan ileri gelmektedir.

Bunların başlıca karakteristik vasıfları; nasıl tekme atacaklarını, nasıl sakatlamaya çalışacaklarını oyundan evvel; nasıl tekme attıklarını ve nasıl sakatladıklarını oyundan sonra arkadaşlarına anlatmağa bayılmalarıdır. Bu izahatı verirken büyük bir maharet ve cesaret göstermiş gibi gurur duyarlar.

Bu nevi oyuncular dünyanın her tarafında yetişmiş ve görülmüştür. Lâkin alınan yerinde tedbirler, şiddetli cezalar sayesinde bugün Avrupanın hemen hiç bir tarafında böyle mütemadiyen kasti tekme atan, sakatlamak için oyuncu kovalıyan futbolcüye tesadüf edilmez olmıştur. Tesadüf edilse bile parmakla sayılacak kadar azdır. Bunlar da, yukarıda söylediğimiz tedbirler ve cezalar sayesinde çok kısa bir zamanda futbol âleminden yok edilmektedirler.

Bunun böyle olmasını, Avrupadaki spor teşkilâtının böyle futbolcülere karşı merhametsiz, hakemlerin amansız davranmasına medyunuz.

Millî takımımızın iştirak ettiği 1924 Paris Olimpiyatlarında gördüğümüz bir hadise, daha o zamanlardan itibaren Avrupa hakemlerinin kasti tekme ve faula nasıl müsameha etmediklerini göstermeğe kâfi bir delildir:

1924 Olimpiyadında Çekoslovakya — İsviçre maçı oynanırken, o zamanki Slâvya ile Çek millî takımının yıldızı olan ve Türk sporcuları tarafından da çok sevilen meşhur Çapek, sırf İsviçre kalecisini sakatlamak kastile ileri atılmış ve çok tehlikeli olabilecek bir tekme savurmuştu. Bereket versin ki bu tekme boşa gitmiş, zavallı İsviçre kalecisi büyük bir tehlike savuşturmuştu. Fakat daha çıkışında Çapek'in kasti ve tehlikeli bir faul yapacağını hemen anlıyan hakem düdük çalmış, tekme boşa gittiği halde de bu meşhur oyuncuyu derhal sahadan çıkararak Çek millî takımını on kişi bırakmıştı.

Bize gelince; maalesef biz hâlâ bu işe lâyık olduğu ehemmiyeti vermiyoruz ve yahut verir gibi göründüğümüz halde lâzımgelen tedbirleri alamıyoruz, icap ettiği kadar şiddetli davranamıyoruz.

Bizde hâlâ bu gibi futbolcülere tesadüf edilmesi sırf spor fennî heyetlerinin tedbirlerindeki noksanlık, hakemlerimizden bir çoğunun müsamehalarındaki fazlalık yüzündendir. Halbuki yazımızın başında da işaret ettiğimiz gibi futbol maçlarında görülen bu anormal hareketler, Türk futbolünün terakkisi için Türk futbolüne gözleri okşıyan bir teknik ve incelik girebilmesi için en büyük manidir.

Kasti tekme ve faul menkabelerini ballandıra ballandıra anlatanları arkadaşları ayıplasa ve hattâ terslese; fennî heyetler bazı ağır kayıt ve şartlarla müspet tedbirler bulsa; hakemler hatıra gönüle bakmıyarak hattâ yerini bulmamış kasti tekmeleri icap ettiği şekilde cezalandırsa veya cezalandırırken kararsızlık göstermese; Türk futbolü pek kısa bir zamanda en büyük ve tehlikeli yarasından kat'iyen kurtulmuş olur.

Bu yaranın kapanması ise, terakki ve tekemmül yolunun açılmasıdır.,,

Haşarı olduğunu bildiğimiz bir çocuğun eline bir kahve fincanı veririz: kırar. Aldırmayız, tutar eline bir çay fincanı veririz: onu da kırar. Lâkayt kalır elnie bir surahi veririz: onu da kırar. Hoşgörürüz ve bu sefer eline kıymetli bir vazo veririz, bunu da kırdığı zaman kendi müsamehalarımızı hiç düşünmeden çocuğu bir iyice dövmeğe kalkarız. İşte futbol heyeti de bu vaziyettedir.

Futbolcülerde kabahat yok değil, var, var ama meydanı boş buluyorlar da bu işleri yapıyorlar... Meydanı boş bırakanların mes'uliyette hisseleri yok mu?..

Mevsim başından beri kasıt kasıt üstüne faullü, tekmeli oynıyan futbolcüler var: Hakem, bunların oyunda kalmasına müsaade ediyor, heyet cezalandırmıyor. Zayıf, müteredddit hakemler var: Heyet bunlara en mühim maçların idaresini veriyor. Hakeme itiraz eden ve bu yüzden sahadan çıkarılan futbolcüler var: Bunların müteakıp maçta oynamamaları lâzımgelirken hatırlı biri klübe mensuptur diye lâalettayin bir maçta oynamaması kabul ediliyor. Evvelki haftanın maçlarını tehir için hakem ve takımların sahada bulunmasına lüzum görmeden maçları tehir eden heyet, son maçı berbat bir sahada oynatmak için hakem ve takımların sahaya gelmesini lüzumlu görüyor. Stadyom hınca hınç dolduktan sonra hangi hakem maçı tehir edebilir?

Hangi birisini sayalım?

Biz, bütün sporculara hâkim bir makam olsak:

Birinci derecede: mütesel'sil müsamehaları dolayısile futbol heyetini;

İkinci derecede: kararsız, müteredddit davranan hakemleri

Üçüncü derecede: Futbolcülerini itidale alıştıramıyan klüpleri ve çirkin hadiselerle klüplerini utandıran futbolcüleri tecziye ederdik.

Fakat bunu yapacak, acımadan kolunu kesecek kabadayı nerede?

Sadun GALİP

Ne cezalar verildi?

Evvelki akşam mıntakada mıntaka reisi İbrahim Kemal ve merkezi umumi ikinci reisi Halit Beylerin iştirakile yapılan içtimada Fenerbahçe - Galatasaray hâdisesi sebebi olarak görülen futbolcular hakkında şu kararlar verilmiştir: Fenerbahçeden Zeki, ve Semih, Galatasaraydan Müslih, Danyal ve Rasih hâdise ile alâkadar görülmemişlerdir.

Fenerbahçeden Hüsamettin, Galatasarayın İngiliz antrenörüne yumruk attığından müebbeden, Fenerden Fikret, Galatasaraydan Tevfik kavgaya önayak olduklarından altışar ay, diğer futbolculara ikişer ay boykot verilmiştir.

Bu cezalar klüpler vasıtasile cezalılara tebliğ edilmiştir.

Dün bu hususta kendisile görüşen gazetecilere futbol heyeti reisi Necmi Bey "Biz cezaları tesbit ve tebliğ ettik. Lik maçları devam edecektir,, demiştir.

Diğer taraftan Zeki Bey de hâdise ve cezalar hakkında demektedir ki:

— Bu gibi hallerin önüne geçmek için yalnız futbolculara ceza vermek kifayet etmez ve hiç bir zaman bu gibi cezalarla hâdiselerin önüne geçilemez. Hakemlerin her maçta hâdise akabında hâdiseye sebep olanları çıkarmaması lâzımdır. Hüsamın antrenörü olduğu kadar Nihadın da Cevadın 60 yaşındaki babasını dövmesi şayanı teessüf hallerdir.,,

Tebliğler

İSTANBUL, 25 (A.A.) — İstanbul mıntakası futbol heyeti riyasetinden:

Cuma günü Taksim stadında iki takım arasında hâdis olan müessif vak'a dolayısile heyetimizce ittihaz edilen kararlar arasında maçı idare eden hakemin tecziyesi hususunda mevzuu bahis ve mevcut olduğu hakkında bazı gazetelerde fıkralar görülmüştür. Tamamen gayri varit olan ve heyetimizin mukarreratına izafeten çıkarılan bu şayiayi tekzip eyleriz.

İSTANBUL, 25 (A.A.) — İstanbul mıntakası futbol heyeti riyasetinden:

23- 2 - 934 tarihinde Taksim stadında yapılan Galatasaray - Fenerbahçe birinci takımları müsabakası esnasında tahaddüs eden hâdisede methaldar görülen Fenerbahçe takımından (Hüsamettin, Fikret, Cevat, Yaşar, Reşat, Esat, Süleyman, Lebip, Muzaffer) ve Galatasaray takımından (Tevfik, Avni, Lûtfi, Kadri, Nihat, İbrahim, Necdet, Fazıl) Beyler hakkında heyetimizce ittihaz edilen ceza teemmül kararları 25 - 2 - 934 tarihinde mensup oldukları klüp riyasetleri vasıtasile kendi namlarına tebliğ edilmiştir. Alâkadarların klüplerine müracaat ederek tebliğnamelerini almalarını ve dermeyan edecekleri itirazları varsa ittifak nizamnamesi mucibince beş gün zarfında yani 3 - 3 - 934 cumartesi günü nihayet saat 17 ye kadar mıntaka merkezine tevdi etmiş olmalarını ve bu tarihten sonra yapılacak itirazların mesmu olmayacağını bu suretle de ilânen tebliğ eyleriz.

Balkan haberleri

Arnavutluk para istiyor

SOFYA, 25 (Milliyet) — Tirandan bildriliyor: İtalya ile Arnavutluk arasındaki gerginlik devam etmektedir. Arnavutluk hükûmetinin şiddetle paraya ihtiyacı vardır. İtalya ise artık para vermemektedir. Arnavutluk hükûmeti haricî bir istikraz akdini düşünmektedir.

5 bin talebe greve hazırlanıyor

SOFYA, 25 (Milliyet) — Sofya Universitesi hukuk ve edebiyat fakültesi talebesi büyük bir grev ilân etmek için propagandalarına şiddetle devam etmektedirler. İmtihan usullerinin değiştirilmesi için yapılacak olan bu grev beş bini mütecaviz talebenin iştirak edeceği tahmin ediliyor.

Müebbet küreğe mahkûm oldu

ATINA, 25 — Geçen sene Selânikte firarî Arnavut rüesasından Prişti-neli Hasan Beyi öldüren Arnavudun muhakemesi bitmiş, kendisi müebbet küreğe mahkûm edilmiştir.

Yunan iktısat nazırı

BERLİN, 25 (A.A.) — Yunanistan iktısat nazırı M. Pesmazoğlu, dün Berlinden Varşovaya hareket etmiştir.

Ecnebî şirketlerindeki Türk memurlar

İSTANBUL, 25 (A.A.) — "Türkiyede bulunan ecnebi şirketler Türk memur ve müstahdem birliği,, namile bir teşekkül vücuda getirilmiş ve muamelesi vilâyetçe ikmal edilmiştir.

Bu birlik, aşağıda isimleri yazılı olan zevat tarafından teşkil ve tesis edilmiştir:

Banka Komerçiyale'den Münif, Leid Triyestina vapur acentasından Nadir, eski sporcularımızdan ve Sokoni - Vakum kumpanyasından Hasan Kâmil, Holânda vapur acentasından Arifi, Baker ticarethanesinden Salâhattin ve Lestle fabrikasından Sami Beyler.

Teşekkülün maksadı, memleketimizde ecnebi şirketlerde bulunan Türk unsurunu bir araya toplamak ve ihtiyaçlarile yakından alâkadar olmaktır.

(10737) 650

Balya - Karaydın Madenlerini Kiralama ve İşletme Türk Anonim Şirketi

Hissedarana ilân

Ticaret kanununun 361 nci maddesi ve nizamnamei dahilinin 47 nci maddesile mevaddı müteakibesi ahkâmına tevfikan BALYA - KARAYDIN MADENLERİNİ KİRALAMA ve İŞLETME Türk Anonim Şirketinin hissedaran heyeti umumiyesi Martın 20 nci Salı günü saat 14,5 da Şirketin Galata'da Merkez Rıhtım Hanı ikinci katındaki merkezi idaresinde sureti atiyede akdi içtimaa davet olunur.

1 — Meclisi İdare ile Murakıp raporunun dinlenmesi, 1933 senesi hesabatının tasdiki ve mezkûr sene netayicine dair Meclisi İdarenin teklifi hakkında ittihazı karar,

2 — Meclisi İdare azasının tebriyei zimmeti,

3 — Meclisi İdare tarafından tayin olunan azaların tayinlerinin tasdiki,

4 — Meclisi İdareye ita olunacak hakkı huzur mıkdarının tesbiti,

5 — 1934 senesi için bir murakıp tayini ve ita olunacak ücretinin tespiti,

6 — Şirketin idarei umumiyesinin tedviri ile mükellef Meclisi İdare azalarile müdüre verilecek ücretin tesbiti için Meclisi idareye selâhiyet itası,

7 — Gerek şahsen kendi namlarına ve gerekse sair şirketlerin Meclisi İdare azası yahut müdürü sıfatile şirketle akdi muamele hususunda Meclisi İdare azalarına müsaade verilmesi,

İşbu içtimada bizzat ve bilvekâle hazır bulunmağı arzu eden hissedaran Ticaret kanununun 371 nci maddesi mucibince malik oldukları senedatı yevmi içtimadan lâakal bir hafta evel İstanbul'da Şirketin merkezi idaresine ve Paris'te PENARROYA Şirketine (12 Place Vendôme) tevdi etmeleri lâzımdır.

Şirket, hissedarana içtima için dühuliye varakaları ita edecek ve içtimada hazır bulunmıyacaklara dahi icabeden vekâletname nümunelerini taleplerinde emirlerine amade bulunduracaktır.

Hissedarandan her biri heyeti umumiyeye dahil diğer bir zatı tevkil edebilir. Hisse senedatının tevdi olunduğuna dair müessesatı maliye tarafından muta vesikalar içtimaı umumide hazır bulunmak üzre mevdu hisse senedatı gibi kabul olunacaktır.

İstanbul, 24 Şubat 1934
(13704)

Istanbul Belçika Kolonisi Belçika kralı müteveffa 1 inci Albert'in istirahati ruhu için 27 Şubat 1934 salı günü saat 10 buçukta "Saint - Esprit" kilisesinde bir ruhanî matem ayini yaptıracaktır.

Papanın mümessili Monsenyör Margotti cenapları büyük ayinin ruhanî reisliğini ifa edecektir.

Belçikanın Türkiye Sefiri Uniforma ile bu merasime riyaset eyleyecektir.

Zata mahsus davetname gönderilmiyecektir.

Sümer Bank

Umumî Müdüriyetinden:

Bankamız ve müessesatı Muhasebe servislerinde istihdam edilmek üzere imtihan ile on iki memur alınacaktır. İmtihana iştirâk için lâakal Lise mezunu bulunmak ve Askerlik hizmetini ifa etmiş olmak ve otuz yaşını mütecaviz bulunmamak şarttır.

Kabul edilecek memurlara tahsis edilecek maaş asgarî 80 liradan iptidar eder. Aynı derecede muvaffak olanlar arasında Âli mektep mezunlarile Banka ve sair müessesatta tecrübe görmüş olanlar ve ecnebi lisanlardan bir veya ikisine vakıf olanlar tercih ve bu evsafı haiz olanlara iktidarları nisbetinde maaş tahsis edilecektir.

İmtihan 20 Mart 934 Salı saat dokuzda Ankara ve İstanbulda aynı zamanda icra edileceğinden talip olanların imtihan programını ve sair şartları anlamak ve isimlerini kayıt ettirmek üzere nihayet 17 Mart 934 akşamına kadar Ankara'da Umumî Müdürlüğün memurin şubesine ve İstanbul'da Galata'daki Bankamız Şubesine müracaatları ilân olunur. (837) 1087

Gedikpaşada Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Mevcut nümunesine göre 25 tükrük hokkası 5 sürme oturak 10 oturak ve 10 ördek satın alınacağından 28/2/934 Çarşamba günü saat 15 den 16 ya kadar yapılacak. Pazarlığa girmek için isteklilerin nümuneyi görmek üzere her gün ve pazarlığa girmek için mezkûr günün muayyen saatinde komisyonumuza müracaatları. (897)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden

Paşabahçe fabrikasında vücuda getirilecek Yangın söndürme tesisatına muktazi levazım alenî münakasa ile satın alınacaktır. Taliplerin liste ve şartnameyi gördükten sonra münakasaya iştirak etmek üzere (%7,5) teminatlarile beraber (14/3/934) Çarşamba günü saat (14) de Galata'da Alım Satı mKomisyonuna müracaatları. (831)

Satılık Emlâk

(Ihale bedelinin %50 si ikraza kalbolunabilir)

Emniyet Sandığından:

Mevkii	Nevi	Eski No.	Yeni No
Erenköyde Sahrayiceditte Orta caddede.	Büyükbahçeli Köşk		58
Emirgânda Boyacıköy caddesinde.	Bahçe ve ahır	2	24/26
Içerenköyünde Hamam sokağında	Maa ahır ev	39	61
Çakmakçılarda Valde hanında	Oda	29	39
Beylerbeyinde Havuzbaşında	Maa bahçe köşk	8-8	25/27
Ortaköyde Dereboyunda	Apartıman	119	121
Fındıklıda Perizathatun mahallesinde Dolmabahçe caddesinde Set üstünde	Maa dükkân ev	45-45	41/43

Yukarıda mevkileri yazılı emlâk 1 mart 934 tarihine müsadif perşembe günü saat on dörtten on altıya kadar Sandık binasında açık arttırma ile satılacaktır. Almak istiyenler %10 pey akçesile müracaat etmelidir. (874)

Ticaret işleri umum müdürlüğünden:

Esas mukavelenamesi mahalli kanunlarına göre tanzim edilerek usulen tescili istenen ve merkezi Paris'te bulunan Fr. Fransız tabiyetli ve 120,000,000 Frank sermayeli Fransız-x Aaire France anonim şirketinin vekâlete verilen istidası tetkik edilerek muvafık görülmüştür. Bu evrak arasındaki umum i vekâletnameye göre Türkiye umumî vekili şirket namına yapacağı işlerden doğacak davalarda bütün mahkemelerde dava eden, edilen ve üçüncü şahıs sıfatlarile hazır bulunmağa selâhiyettar olmak üzre tayin olunan Mösyö Pontie Mariüs - Pontier Mariüs efendidir. Keyfiyet tetkik edilerek kanunî hükümlere uygun görülmüş olmakla ilân olunur. (12605)

Satılık motör ve hurda eşya

Biri büyük diğeri küçük olmak üzere iki hava gazi motörü ile bazı hurda demirler ve tahta parçaları satılıktır. İsteyenler idare müdüriyetine müracaat etsinler.

584

Göz Hekimi

Dr. Süleyman Şükrü

Birinci sınıf mütehassıs

(Bâbıali) Ankara caddesi No. 60

632

Dr. Hafız Cemal

Dahiliye mütehassısı

Cumadan başka günlerde saat (2,30 dan 6 ya) kadar İstanbul Divanyolu No. 118. Kabina telefon : 22398. Kışlık ikametgâh Telefon 42519

İSTANBUL VE TRAKYA ŞEKER FABRİKALARI
Türk Anonim Şirketinden:

Fabrikamızda çıkarılmağa başlanan yeni sene mahsulü toz ve kesme şekerler 29 Temmuz tarihinden itibaren bin kilodan az olmamak üzere her isteyene satılmaktadır. Fiatlarımız eskisi gibidir. Yani Istanbul'da Sirkeci istasyonunda veya depolarımızda araba veya kayıkta teslim

Çuvalda Kristal Toz Şekerin Kilosu 36,75 Sandıkta Küp Şekerin Kilosu 39,50 Kuruştur.

Ancak en az beş vagon şekeri birden alanlara vagon baş ına beş lira indirilir. Istanbul haricindeki yerlerden ya pılacak siparişler bedelin yüzde yirmisi peşin ve üst tarafı hamule senedi mukabilinde ödenmek üzere derhal gönderilir. De podan itibaren bütün masraflar ve mes'uliyet müşteriye aittir. Gönderilecek mal şirket tarafından müşteri hesabına sigorta ettirilir. Sipariş bedelinin tamamını gö nderenler için sigorta ihtiyarî olduğu gibi en az beş va gon sipariş ederek bedelinin temamını peşin ödeyenler vagon başına beş lira tenzilâttan istifade ederler.

Adres : Istanbul'da Bahçekapıda Dördüncü Vakıf Han. No. 40-30. Telgraf adresi: Istanbul Şeker. Telefon: No. 24470. 645

Holantse Bank-Üni N.V.

Sabık Bahrisefit Felemenk Bankası

İstanbul Şubesi
Galata Karaköy Palas
Meydancık Alalemci Han

Her türlü Banka muameleleri. Kasalar Icarı

UMUMÎ MÜDÜRLÜK : AMSTERDAM
Şubeleri : Amsterdam, Buenos Aires, İstanbul, Rio de Janeiro, Santos, Sao Paulo.

654

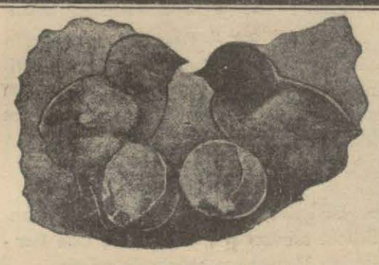

Ne zaman civciv çıkarmalı ne yedirmeli ve nasıl büyütmeli?

Cafer Fahrl Beyin bu üç suale cevap veren resimli mühim eseri çıktı.

Müvezzilerden arayınız

Fiatı 5 kuruştur

(13360) Akşam Kitaphanesi

ANADOLU
Türk Sigorta Şirketi

4 Üncü Vakıf Han İstanbul

İhtiyat ve Sermayesi: (1.000.000) Türk Lirasıdır.

Nama muharrer hisse senetlerinin (% 60)ı Türkler elindedir.

Türkiye İş Bankası tarafından teşkil olunmuştur. İdare meclisi ve müdürler heyeti ve memurları kâmilen Türklerden mürekkep yegâne Türk Sigorta Şirketidir. Türkiyenin her tarafında (200) ü geçen acentalarının hepsi Türktür. Türkiyenin en mühim müesseselerinin vebankalarının sigortalarını icra etmektedir.

Yangın, Hayat, Nakliye, Kaza, Otomobil

sigortalarını en iyi şeraitle yapar. Hasar vukuunda zararları sür'at ve kolaylıkla öder.

Telgraf : İMTİYAZ - Telefon: İst. 20531 638

İstanbul Dahilî Ticaret Gümrüğü Müdürlüğünden:

Adedi	Kabın Nev'i	Eşyanın cinsi
1	Adet	Müstamel Kamyon şaşesi
2	„	„ „ Tekerleği
2	Bağ	„ „ Edevatı
5	Adet	Kırık Kamyon tekerleği
2	Sandık	Söğüt kömürü
1	Adet	Müstamel otomobil
0	Çuval	Antimuvan madeni
1	Adet	Köhne Otomobil
1	Sandık	Motör
1	„	„
8	Adet	Ceviz kütüğü
2	Sandık	Rakı
1	Paket	Pamuk döşemelik parçaları
2	Sandık	Boş tahta sandık
1	Adet	Demir araba yayı
1	Sandık	Boş maden suyu şişesi
2	Balya	Köhne müstamel çul parçaları
1	Bağ	Galvanizli demir tel
1	Paket	Müstamel askerî elbise "köhne"
1	Adet	Demir pulluk
1	„	Demir kasa
1	„	„ „
1	Sandık	Müstamel boş şişe
1	„	Demir otomobil yedek aksamı
1	Bağ	„ „ yayı - iki adet -
2	Bağ	„ „ çamurluğu
1	Sandık	Ipten mamul başlık dizgin, kendir, orak ipi, çengel sakızı
2	Bağ	Boş küfe
1	Balya	Müstamel boş çuval
1	Çuval	Lâstik parçalarar

68

Yukarda muharrer eşya Dahilî Ticaret Gümrüğü Satış Komisyonunca açık arttırma suretile satılacaktır. Taliplerin satış günü olan 10-3-934 cumartesi ve 12-3-934 paartesi günleri saat 1,5 te Müdüriyet Satış Komisyonuna müracaatları ilân olunur. (808) 1043

Satılık Sığır Gübresi
Karaağaç Müessesatından:

Mezbaha ve Paymahalli ahırlarında bir sene zarfında hasıl olacak yalnız sığır gübresi şartnamesi mucibince kapalı zarfla yirmi gün müddetle müzayedeye konulmuştur. Mukavele müddeti 18-3-934 tarihinden itibaren bir senedir. Talip olanlar teklif edecekleri fiatın yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçesini mektup veya makbuz suretinde teklifnamelerine leffedecekler, ve ihale günü teklifname ile birlikte vereceklerdir. İhale 11 Mart 934 Pazar günü saat 14 te Karaağaç Müessesatı Müdüriyetinde icra edilecektir. İsteyenler şartnameyi görmek için Müdüriyet Kalemine müracaat edebilirler. (770) 1062

İstanbul Emniyet Müdürlüğünden:

Zabita memurları için pazarlıkla yaptırılacak elbiselerin ihale günü 27-2-934 salı gününe tehir edilmiştir.

Taliplerin Ankarada Emniyet Işleri Umum Müdürlüğünde münakasa Komisyonuna müracaat etmeleri. (878) 1120

EMLÂK VE EYTAM BANKASI İLÂNLARI

Emlâk ve Eytam Bankasından:

Tekaüt, yetim ve dulların Haziran, Temmuz ve Ağustos 934 maaşatının Iskontosu Mal Müdürlükleri tarafından Mart Maaşının tediyesinde başlanıldığı günden itibaren yapılacağından O tarihten evvel müracaat edilmemesi rica olunur. (895)

---

3 üncü kolordu ilânları

Bursa Askerî SA. AL. KO. dan:

Bursa Askerî Lise talebeleri ihtiyacı için alınacak yüz adet kaputun pazarlığı 5/Mar/934 pazartesi günü öğleden sonra saat 13de Bursa Fırka Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün ve pazarlığa iştirâk için de belli vaktinde birinci teminatları ile birlikte Komisyona müracaatları. 843

Ilıca - İskele - Palamutluk Demiryolu T. A. Şirketi

Hissedarana ilân

Ticaret kanununun 361 nci maddesile nizamnamei dahilinin 23 ncü maddesi ahkâmına tevfikan Ilıca - İskele - Palamutluk Demiryolu Türk Anonim Şirketinin hissedaran heyeti umumiyesi mevaddı atiyenin müzakeresi zımnında gelecek şehri Martın 24 ncü Cumartesi günü saat 15 de Şirketin Galata'da Merkez Rıhtım Hanında kâin merkezi idaresinde sureti adiyede akdi içtimaa davet olunur.

1 — Meclisi İdare raporu ile, Murakıp raporunun dinlenmesi,

2 — 1933 senesi hesabatının tasdiki, mezkûr senei muamele netayicine dair Meclisi İdarenin teklifi hakkında ittihazı karar ve Meclisi İdarenin tebriyeti zimmeti,

3 — Meclisi İdareden çıkan azaların yerine diğerlerinin tayini yahut tekrar intihapları,

4 — Meclisi İdare azalarına ita olunacak hakkı huzur mıkdarının tayin ve tesbiti,

5 — 1934 senesi için birmurakıp tayini ile tediye olunacak ücret mıkdarının tesbiti,

Lâakal onbeş hisse senedine malik olup işbu içtimada bilâsale ve bilvekâle hazır bulunacak zevat Ticaret kanununun 371 nci maddesi mucibince malik oldukları senetleri yevmi içtimadan lâakal bir hafta evvel İstanbul'da Şirketin merkezine tevdi etmeleri lâzımdır.

Hisse senedi tevdiini mübeyyin müessesatı maliye tarafından muta vesikalar hisse senedi makamında kabul olunur. (13705)

Üsküdar 2 nci S. Hukuk mahkemesinden:

Samsunda selâhiye mahallesinde 6 No. lu hanede mukim iken misafireten berayı tedavi bulunduğu Üsküdarda imrehorda 134 NO. lu hemşiresi Mediha hanımın hanesinde 12/4/933 tarihinde vefat eden Nigâr hanımdan alacak ve borç iddiasında bulunanların beyanat ve iddialarını bildirmek üzre bir mah zarfında Üsküdar ikinci Sulh Hukuk hakimliğine müracaat eylemeleri ve aksi halde alacaklıların miras haricinde vereseden bir talepde bulunmak haklarından feragat etmiş addolunacakları ilân olunur. (13720)

Umumî Neşriyat ve Yazı İşleri Müdürü ETEM İZZET
Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. Ş.

BRİSTOL OTELİ
BEYOĞLU TEPEBAŞI

Asrımızın en şık ve en temiz otelidir.

Kalorifer, asansör ve her odasında sıcak, soğuk su ve hususî banyolu odalarile muhterem müşterilerinin istirahatini temin eder. Düğün ve ziyafetler için müzeyyen salonları vardır. Fiatlar ehvendir.

Telefon: 41262 Müdüriyet 13494

Marmara Üssübahri ve Kocaeli Müstahkem Mevki Kumandanlığı Satınalma Komisyonundan:

			Mecmu ağırlığı	
300	Adet	Demir Potrel 0,18×0,082 "beherinin boyu 7 metre"	46200 Kilo	:
1200	„	Demir Potrel 0,18×0,082 "beherinin boyu 1,70 metre"	44880 „	: 3 Mart 934 Cumartesi günü saat 10 da kapalı zarf usulile
450	„	Köşebent 0,05×0,05×0,008 "beherinin boyu 1,10 metre"	2880 „	:
196	„	"U" demiri evsafı şartnamede yazılı "beherinin boyu 7 metre"		:
98	„	Köşebent demiri 10 Metrelik		) Evsafı Şartnamede yazılı :
98	„	"U" demir « 0,20 boyunda »		)
98	„	"U" demir « 0,40 boyunda »		)
5000	Kilo	Bronz tel		:
3500	Adet	İzolator		:
1000	„	„ Demiri "Düz"		:
700	„	„ „ Deveboynu "		:
49	„	„ „ "Iki taraflı "		:
1480	Adet	18 S/m alt kutrunda ahşap direk "meşeden "		: 4Mart 934 Pazar günü saat 10 da kapalı zarf usulile.
490	„	Meşe lata 1,10×0,05×0,015		:

Yukarıda cins ve mıktarları yazılı malzeme hizalarındaki tarih ve saatlerde İzmitte kumandanlık satınalma komisyonunda kapalı zarf usulile münakasaya vazedileceğinden taliplerin musaddak şartnameleri İstanbulda Deniz Satınalma komisyonu ile İzmitte kumandanlık satınalma komisyonundan alarak mezkûr gün ve saatlerde işbu malzeme için biçilen fiatın yüzde 7,5 nisbetinde muvakkat teminat akçelerile birlikte mezkûr komisyona müracaatları ilân olunur. (658) 867

Akay İşletme Müdürlüğünden:

(2500) İki bin beş yüz kuruşa kadar aslî maaş alan Devlet memurlarına verilmekte olan Karneler hakkındaki hükûm (Bilumum muvazzaf Hükûmet ve Belediye memurlarına tarifelerde gösterilen yarım ücretler üzerinden Fotoğraflı Abonöman Karneleri verilir) şeklinde ve 1/Mart/934 tarihinden itibaren tatbik olunmak üzere 16 - ncı Tarife Komisyonu tarafından tadil ve Vekâleti Celilecede tasdik buyurulmuştur. Keyfiyet ilân olunur. (892)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan:

51,5 ton yumaşak Simens Martel Çeliği: 27 Şubat 934 Salı günü saat 14 te kapalı zarfla.

51,5 ton Simens Marel çeliği kapalı zarfla münakasaya konulmuştur. Şartnamesini görmek isteyenlerin her gün ve münakasaya iştirâk edeceklerin de hizasında yazılı günde Kasımpaşada kâin Deniz Levazım Satınalma Komisyonuna müracaatları. (556) 763

Denizyolları
IŞLETMESI

Acenteleri : Karaköy Köprübaşı Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han Tel. 22740

İzmir sür'at yolu

KONYA vapuru 26 Şubat PAZARTESİ 16 da Galata rıhtımından kalkacak doğru İzmir'e gidecek ve dönecektir. 1121 (884)

İskenderiye yolu

İZMİR vapuru 27 Şubat SALI 11 de Galata rıhtımından kalkacak doğru İzmir, Pire, İskenderiyeye gidecek ve dönecektir. (885) 1122

Bartın yolu

BURSA vapuru 26 Şubat PAZARTESİ 19 da Sirkeci rıhtımından kalkacaktır. (887) 1123

Trabzon yolu

ANKARA vapuru 27 Şubat SALI 20 de Galata rıhtımından kalkacak. Gidişte Zonguldak, Inebolu, Sinop, Samsun, Fatsa Giresun, Vakfıkebir, Trabzon, Rize'ye. Dönüşte bunlara ilâveten Sürmene, Ordu'ya uğrayacaktır. (886)

İstanbul 4 üncü İcra memurluğundan:

Tamamına Sekizbin yüz yirmi dört lira kıymet takdir edilen Beyoğlunda Hüseyin ağa mahallesinin kalyoncu kulluğu caddesinde eski 1 mükerrer; yeni 22 numaralı müşterek duvarı müştemil tam kârgir hanenin tamamı açık artırmaya konulmuş olup 15.3.934 tarihinde şartnamesi divanhaneye talik edilerek 31.3.934 tarihine müsadif Cumartesi günü saat 14 den 16 ya kadar İstanbul dördüncü icra dairesinde satılacaktır. Artırmaya iştirak için yüzde yedi buçuk teminat akçesi alınır. müterakim vergi, belediye, vakıf icaresi borçluya aittir. artırma bedeli muhammin kıymetinin yüzde yetmiş beşini bulduğu takdirde ihale yapılacaktır. aksi halde en son artıranın taahhüdü baki kalmak üzere artırma onbeş gün daha temdit edilerek 15.4.934 tarihine müsadif Pazar günü ayni saatte en çok artırana ihale edilecektir. 2004 numaralı icra kanununun 126 ncı maddesine tevfikan ipotek sahibi alacaklılar ile diğer alakadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin dahi gayri menkul üzerindeki haklarını ve hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını evrakı müsbitelerile yirmi gün içinde icra dairesine bildirmeleri lâzımdır. aksi halde hakları Tapu sicillerile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. işbu maddei kanuniye ahkâmına göre hareket etmeleri ve daha fazla malumat almak isteyenlerin 933/131 dosya numarasile memuriyetimize müracaatları ilân olunur. (13719)